

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 100 (1463). СУБОТА, 23 СЕРПНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, AUGUST 23, 1930. No. 100 (1463). VOL. XII.

КОМУНІСТИ КИТАЮ ЗАНЯЛИ ВАЖНИЙ ПОРТ ВУСУ НАД РІКОЮ ЯНЦЕ

Чужоземні держави не вірять, що нанкінський уряд зможе здати комуністичну владу на південь від Янцю.

ГАНКОВ, Китай, 20 серпня. — Бездротні депеші повідомляють сьогодні, що комуністи заняли місто Вусу, важний порт над рікою Янцє, 25-миль північ Кіюкіяну.

Японська канонірка дістала приказ відіслати до Вусу. Як звичайно буває в таких випадках, буржуазна преса розсудується, що комуністи "спалили місто". Є це звичайний спосіб очорнювання китайської робітничо-селянської армії буржуазними писаками, як китайськими, так і чужоземними.

ПЕРШІН, Китай, 20 серпня. — Комуністичне військо діало облягає місто Канчов у провінції Кіюкі. Якщо тамошний гарнізон був би побитий, то нанкінському уряду було б дуже трудно вислати допомогу й місто залишилося б у руках комуністів.

З огляду на північну воєнну ситуацію, Нанкін не має до розпорядженості досить війська. Рух комуністичних військ в околицях горішньої Янцю є до-

МАЙНЕРИ В ТА ЮАН ВІЙШЛИ НА СТРАЙК

КАНТОН, Китай, 18 серпня. — Майнери в залізних рудниках Та Юан, на кордоні між провінціями Гуані і Квантун, вийшли вчора на страйк. Провід страйку є в руках комуністів.

ГАНДІ ЗАПРОПОНУВАВ ВІДКЛИКАТИ ПАСИВНИЙ ОПІР В ІНДІ

В заміну за це хоче, щоб британський уряд обіцяв, що буде "змагати" до надання Індії статусу домінії.

СІМЛА, Індія, 21 серпня. — Віщекороль лорд Ірвін отримав сьогодні лист від Магатми Ганді, привезений двома індійськими угодовцями, Багадуром Сапру та Джакармом, з в'язниці в Пуна. Оба вони вели переговори з Ганді від імені віщекороля.

ЛОНДОН, Англія, 19 серпня. — Магатма Ганді, провідник індійських націоналістів, запропонував зі своєї в'язничної келії в Індії, відкликати рух неспівробітництва і закінчити пасивний опір своїх послідовників, що паралізує цілу країну. Пропозиції Ганді були зроблені в листі до лорда Ірвіна, віщекороля Індії, й перелані ним до британського уряду в Лондоні. Ганді зробив їх після наради з іншими ув'язненими провідниками своєї партії й після переговорів з висланниками віщекороля, якими були індійці сер Багадур Сапру й Джакар.

ІМПОРТИ КАНАДИ ПЕРЕВИЩИЛИ ЕКСПОРТИ НА 109,000,000 ДОЛАРІВ

ОТТАВА, Онт., 20 серпня. — За 12-місячний період, що скінчився 31 липня, загальні імпорти Канади виносили поверх 1 мільярд 148 мільйонів доларів, а експорти поверх 1 мільярд 15 мільйонів доларів. Такий звіт опублікувало сьогодні домінійальне статистичне бюро. Це значить, що надвишка імпорту над експортом виносить поверх 109 мільйонів доларів.

Федеральний міністер праці каже, що в Канаді є 200 тисяч безробітних

У 84 канадійських містах, з яких Робертсон отримав звіти про стан безробіття, 112,940 робітників є без праці.

ОТТАВА, Онт., 21 серпня. — У 84 містах, які відповіли на запити міністра праці Робертсона відносно числа безробітних, 112,940 людей є без праці й обчислено, що це число збільшиться протягом зими до 159,000.

Робертсон подав сьогодні ці числа на відкритті річного мітингу Емплоймент Сервіс Кавніс оф Канада. Наведені числа, казав він, не включають 14 або 15 міст, які не прислали звітів, ані безробітних у численних малих містах по цілій країні та в сільських округах.

Робертсон сказав, що він вважає отримані числа консервативним підрахунком. Не буде неслухним сказати, додав

ОБІЦЯНКА КОНСЕРВАТИВІВ УСУНУТИ БЕЗРОБІТТЯ В КАНАДІ БУЛА ЗВИЧАЙНИМ ВИБОРЧИМ ТРИКОМ

Ця нарада, яка триває вже два дні, закінчиться тим, чим і розпочалася. Зібрані представники побажають і розійдуться. "Користь" з неї хіба та, що офіційно зроблено спробу підрахувати число безробітних у Канаді, хоч воно далеко не повне, та що навіть міністер праці признає, що найменше 200,000 канадійських робітників є без праці. Розуміється, це число є багато вище.

Інформаціями, предложеними на нараді, має покористуватися парламент, що збереться на спеціальну сесію для обговорення безробіття. Хоч консерватисти обіцявали перед виборами, що цілком усунуть безробіття, як прийдуть до влади, бо казали, що зовсім нема виправдання на його існування, то тепер вони будуть співати зовсім іншу пісню і їхні обіцянки залишаться обіцянками. Британська партія праці та-

БЕЗРОБІТНІ ВІННІПЕГУ ДОМАГАЮТЬСЯ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ

ВІННІПЕГ, 21 серпня. — Хоч живна в західній Канаді в повнім розгарі, проте у Вінніпегу й інших містах тисячі голодних робітників далі ходять без праці. У Вінніпегу вже від довгого часу скасовано всяку допомогу як для самітних, так і для жонатих безробітних, хоч вони не можуть знати ніякої праці. В суботу 16 серпня відбувся мітинг жонатих безробітних у Бон Аккорд Блак для обговорення справи допомоги, яку відтять цим робітникам. На мітингу вибрано комітет з сімох членів, до якого увійшли також два самітні безробітні. Комітет відбув засідання й виготовив резолюцію, яка містить в собі домагання безробітних, жонатих і самітних. У резолюції є такі домагання: 1) Негайна допомога в годині \$25 на тиждень для жонатих, з додатком по \$2 на тиждень за кожну дитину; \$18 на тиждень для самітних і жінок. 2) Заборона викидати за незаплатчену ренту. 3) Скасування "законів про волокітство". Комітет вибрав також трох товаришів, щоб зробили приготування до вислання делегації безробітних на конференцію, скликану містом Вінніпегом з провінцією Манітобою для обговорення справи безробіття. Другий масовий мітинг відбувся в понеділок 18 серпня, на якому комітет здав звіт і відчитано та прийнято резолюцію.

ДЮБОА ЗАСУДЖЕНИЙ НА МІСЯЦЬ ВІЗНИЦІ

Депеша Канадійської Преси з Монреалу під датою 20 серпня повідомляє, що т. Джордж Дюбоа, редактор тамошньої комуністичної газети у французькій мові "Канадійський Робітник", зівстав засуджений на один місяць в'язниці за "нарушення іміграційних законів через прибуття до країни нелегально."

ЗАМАХ НА ЖИТТЯ ГОЛОВИ ЛИТОВСЬКОЇ ОХРАНКИ

КЕНІГСБЕРГ, Німеччина, 20 серпня. — Депеші з Ковна, столиці Литви, повідомляють про замах на життя шефа литовської тайної поліції, полковника Русейки.

Полковник був пострілений у голову і пробитий, коли спав у своїй кімнаті в готелі. Уважають, що його напасниками були два послідовники Августіна Вальдемараса, бувшого прем'єра Литви, якого заслано недавно на провінцію.

БРИТІЙЦІ ХВАЛЯТЬСЯ, ЩО ОФРІДИ ВІДСТУПИЛИ

ПЕШАВАР, Індія, 18 серпня. — З урядових кіругів повідомляють, що афрідські повстанці, які загрожували цьому місту через останніх пару тижнів, відступують в гори на північно-західній кордоні, примушені до цього шолодним бомбардуванням з британських військових аеропланів.

БАВАРСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИГУВАВ

МІНХЕН, Баварія, 20 серпня. — Баварський кабінет зрезигнував сьогодні після повалення в ландтагу законопроєкту, що пропонував наложити спеціальне оподаткування на зарплату худобу.

ВІДКРИТО ВЕЛИКІ ПОКЛАДИ ПОТАШУ НА УРАЛІ

БРЕСЛЯВ, Німеччина, 16 серпня. — Професор Георг Шпакекер, геолог, повернувшись з Радянського Союзу й заявив, що в Уральських горах відкрито великі поклади поташу. Професор каже, що вже приступлено до використання поташових теренів і що відкритого поташу вистарчить для цілого Радянського Союзу.

СУД ВИПРАВДАВ ПРОВІДНИКА АНТИСЕМІТІВ

БУКАРЕШТ, Румунія, 15-го серпня. — Суд виправдав З. Кодреану, організатора й провідника антисемітської організації "залізна гвардія", якого обвинувачувано в підбурюванні до порушення публичного спокою. Кодреану далі видає без перешкод антисемітську літературу й веде антисемітську агітацію.

Третій мітинг відбудеться сьогодні вечером, на якому виробиться дальший план праці.

ВІДКРИВСЯ 5-ИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС ЧЕРВОНОГО ПРОФІНТЕРНУ

Делегації з 55 країн вислухали доповідь генерального секретаря Лозовського про міжнародне положення.

(Бездротна депеша Інпрекора.) МОСКВА, 18 серпня. — Сильні делегації з 55 країн, зібрані тут на п'ятий світовий конгрес Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів, вислухали привітну промову генерального секретаря Лозовського та його доповідь про міжнародне положення.

У своїй промові Лозовський порівняв теперішнє становище Міжнародної Федерації Професійних Союзів (Амстердамського Інтернаціоналу) з її становищем десять років тому. Тоді вона мала 24 мільйони членів, а сьогодні має лише 13 мільйонів членів і багато з них є в революційних опозиціях.

У той сам час, сказав Лозовський, Червоний Профінтерн став могутньою світовою організацією.

Минуле десятиліття позначилося підпадом капіталізму. Соціал-демократичні уряди в багатьох європейських країнах привели робітників до поразки й підготували ґрунт для фашистської диктатури.

Головною проблемою Червоного Профінтерну є підготувати шлях для пролетарської економічної боротьби.

У своїм звіті Лозовський

1.500 РОБІТНИКІВ ВІЙШЛИ НА СТРАЙК

БЕСЕМЕР СІТІ, Норт Каролайна, 18 серпня. — Під проводом Краєвої Юнії Текстильних Робітників проголошено сьогодні генеральний страйк у фабриках ч. 1 і ч. 2, що належать до текстильної корпорації Америкен Міллз. Страйк обіймає 1,500 робітників і є викликаний проти зривання платні на 20 проц.

МАЧАДО ВИННИЙ ЗА СМЕРТЬ КОМУНІСТА

ГАВАНА, Куба, 18 серпня. — Мачадо, президент Куби, замордував тов. Вонга, члена Центрального Комітету Комуністичної Партії Куби. Вонг, китайський робітник, був арештований у травні ц. р. під час рейдів на революційні робіт-

ничі організації, що були переманені на приказ Мачади. Вчора урядники Мачади сповістили, що тов. Вонг "попавив самогубство у в'язниці з британського робітника, був арештований у травні ц. р. під час рейдів на революційні робіт-

РОБІТНИКИ ДЕМОНСТРУЙТЕ!
СТАРАННЯМ ВІННІПЕГСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНЧОЇ ЛІГИ ВІДУБЕТЬСЯ
В НЕДІЛЮ, 24-ГО СЕРПНЯ НА МАРКЕТ СТВЕР
МІТІНГ
В ЧЕШЬ ПАМ'ЯТИ
САККА Й ВАНЗЕТИ
ВШАНУЙТЕ ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЦИХ ДВОХ РОБІТНИЧИХ БОРЦІВ!
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі, Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАВЧАСУ ГОТУВАТИСЯ ДО ПРАЦІ В ЗИМОВОМУ СЕЗОНІ.

Місяць серпень вже добігає свого кінця. Місяць вересень рахується вже осіннім місяцем. Для робітників інших країн може й дивним буде, що ми говоримо про часті року, бо, як то кажуть, для робітників "зимой і літом усе цвіте однако-вим цвітом", але для наших організацій, що у своїй роботі пристосовуються до канадських умов, літо й зима відрізняються дещо одно від другого.

Цього року в умовах великої економічної кризи й тяжкого безробіття ці умовини до певної міри не будуть так від-різнятися, як минулими роками. Бо коли минулими роками в цей час робітники все ж таки підроблялися на живих та на інших роботах, то цього року від живих залишилася тільки назва. Однак хоч би по інерції приходить говорити про зиму й літо.

Зима має такі свої права й вона поже до міст не тільки тих робітників, що працюють на фармах, та залізницях, але й тих, що ніде не навчили мук на свої руки. Хоч, як зачу-ваємо, уряди деяких західних провінцій будуть щось в роді-війських бараків, в яких мають намір інтэрнувати безробіт-них, то все ж таки усіх вони там не помістять. (Для цього тре-ба було їм п'ять літ тому назад скласти план п'ятилітнього бу-дівництва.)

Отже такі величезна частина робітництва приїде на зиму в міста і між ним треба буде провадити організаційну роботу, роботу більш інтензивну, як коли небудь. Тому то наші ор-ганізації повинні вчасно до цього приготуватися.

Щоб та робота мала добрі наслідки, потрібно, щоб всі організаційні й культурно-освітні апарати наших організацій були вчасно налагоджені, підієперовані, а найголовніше — змобілізовані. Починаючи від шкільних комітетів, про які ми говорили в минулому числі "Укр. Роб. Вістей" й кінчаючи на центральних виконавчих комітетах — все повинно бути при-ведене в повний організаційний боевий порядок. Бо, повто-ряємо, організаційної роботи цієї зими буде подостатком.

Залишаємо робітничі диточі школи на боці, бо про них ми говорили в минулому числі "УРВ". Культурно-мистецькі та організаційно-освітні комітети на місцях повинні вчасно роз-почати свої засідання, на яких обговорити й скласти плани своєї праці приблизно на найближчих три місяці. Вкладений добре план, це краще вчасно сполузаризований між членством на зборах, та між робітництвом на мітингах, концерт-мітингах, а найголовніше в робітничо-фармерській пресі — це вже є ча-стина виконаної праці. Добре вкладений план дуже полег-шує роботу.

Вкладши плани організаційної й культурно-освітньої праці, треба негайно зватися за зміцнення тих чинників, що мають той план виконувати. Організаційно-освітні комітети повинні вчасно подбати про закладання освітніх курсів, шкіл для непись-мених, малописьмених, про влаштування лекцій на різні те-ми, про скликування масових мітингів, про забезпечення їх за-дагедів промовцями і т. ін. Не кожна організація є в спре-мозі сама з цим впоратися. Тому поблизькі відділи повинні порозуміватися між собою, одні другим допомагати, усю свою роботу координувати. Де є окружні комітети та провкоми, там жадати від них допомоги й інструкцій. Найголовніші ж ін-струкції, головна лінія праці є вичінені у звіті останніх з'їзді наших організацій. Тому при вкладанні планів праці треба руко-водитися ухвалами з'їзді.

Всі культурно-мистецькі сили також треба вчасно підго-товляти. Оркестри, хорі, драмгуртки — все це треба завчасу зібрати, мобілізувати, заосмотрюючи їх нотами, підручника-ми та відповідними керівниками. В цей гадузі нашої діяльнос-ті є багато нестач. Нестачі ці найбільше у наших ор-ганізаціях проявляються в тому, що ми вганяємося за кількістю, занедбуючи якість вистав. У виставах наших організацій бага-то є ще такого, що ми називаємо халтурою. Це відноситься не тільки до вистав драмгурток, але до концертів. Пісня й му-зика може бути халтурна так само, як і драматичний твір. Тому диригенти, режисери та мистецькі комітети повинні дбати про зміцнення свого репертуару робітничими піснями, музикою та драматичними творами з робітничого життя й боротьби. Бо коли ми говоримо про плекання мистецтва, то повинні розуміти — пролетарського мистецтва.

Друге — це якість виконання. Партавання на сцені хоч би й революційної пісні, музики чи драми — це також халтур-ництво, навіть більше, де злочин. Кожна виконувана річ тіль-ки тоді досягає своєї мети, коли вона виконана, як слід, пра-вильно, коли публіка її зрозуміє й залишить зміст її у своїй пам'яті. Не лишній прагати, що деякі лішні музичні колек-тиви наших організацій часто вдаються в класичні твори, сповнюють ними свій репертуар, дають їм повну перевагу над іншими, нехтуючи робітничу та народно-лісну й музику. Це не є здоровий прояв. Це є збочення з робітничого шляху. Класична музика не сміє брати переваги над робітничою й на-родною піснею та музикою не тільки тому, що вона тяжка, далека для робітничого слухача, але й тому, що в робітничій пісні відбивається визвольна боротьба трудящих, чого немає в класичних творах.

Третє, до чого ми повинні підготуватися, це до активної боротьби на економічному фронті. Організування Індустріаль-ної Юні Лісових і Рільних Робітників, організування безробіт-них, організування неорганізованих взагалі для боротьби з ви-гиском, з насильством над робітничою клясою, до боротьби за людське існування — повинно стати одним з найголовніших наших завдань. В цю роботу повинно бути втягнене усе член-ство наших організацій, в цій роботі ми повинні тісно спів-робітничати зі всіма революційними організаціями цієї країни. До цієї найважнішої роботи ми повинні не тільки готуватися, але братися до неї таки зараз. Наші сили повинні бути зверне-ні на створення в Канаді сильної Воркерс Юніті Ліг, гідної секції Профінтерну.

Нарешті, про що ми повинні на кожному кроці пам'ятати — це про свою робітничо-фармерську пресу. Пам'ятати про неї ми повинні тому, що без боевого революційного друкова-ного слова ми не зробимо поступу ані на одному з вище на-ведених фронтів нашої роботи й боротьби. Але більше про це ми напишемо іншим разом.

АМЕРИКАНСЬКІ ПОПИ ПЛАЧУТЬ НАД ЗАНЕПАДОМ ЦЕРКВИ.

Американський професор проливає гіркі слози за християн-ством. — 25,000 церков вмерло, або вмирає, а тисячі інших не завернули ані одної грішної душі. — Професор закля-кає до пропаганди за словом божим та викликає безбож-ників і "руку Москви". — Нейнакше, як зближається стра-шний суд над американською землею.

Приїдеться, товариші, знову починати кампанію проти нищення церкви й моралі. Приї-деться. Ніяк не викрутимось з цього.

З якого там боку не підій-деш, то валиться церква. Не-тому, що десь в Сідборі гарна дівчина поклала дитину на схо-дах престолу й сказала, пока-зуючи на єгомосця: "Вибачте, браття й сестри, це його дити-на".

Ні, не тому. Це надто малий епізод із "тисячі й одної ночі" парубочьких вибриків єгомос-ців. Треба ж, нарешті, погоди-ти, що душа єгомосця не лопушка — стремить до того, що й людська.

Тут от перед нами друга справа, куди серйозніше. Ви послухайте, що каже професор Воалер А. Маєр з теологічно-го семінара в Сент Луїс.

Зібралось, скажемо, в Асбо-рі Парк, стеїті Нью Джерзі, 10,000 лютеранів, щоб відсвят-кувати чотиристатіття підпи-сання якоїсь там "великої ре-формації" в Авсбургу.

І говорить проф. Маєр до 10,000 побожних лютеран такі страшні річі: "За останні дві декади (20 літ) зріє атеїзм у Злучених Державах привів до того, що 25,000 церков вмерло або вмирає".

"Зається, що приходить кі-нець християнству" — каже він.

А чому? Хто такий безбож-ний наступ розпочав на християнську Америку?

Вчені — ні дна б їм, ні покри-ні не було в пеклі. Вони. Вче-пилися вони до наукових справ, почали копатися в землі, поча-ли доказувати, що світ існує мільйони літ і погарахали всі "незбиті докази" біблій.

Більшовизм також тут допо-міг. Шановний професор каже, що ота "брутальність" більшо-визму проти християнства від-вернула увагу попів від місце-вих справ і вони й не зогляди-лися як вчені почали відкопу-вати "фундамент" (від слова "фундаменталіст") християн-ства в самій Америці.

Плаче далі професор соціо-логії: "Москва може собі бу-ти 3,000 миль від нас... але коли мова йде про релігію, то ми не-далеко від Москви... Червона руїна нашла "правдивий" ві-гук по цілій американській на-ції".

Ох, боже наш, боже наш! "Чим же іншим можна собі пояснити нечуваній розвиток атеїзму в Злучених Державах за останню декаду чи дві, сфор-мування Американського То-вариства ширення атеїзму, ор-ганізування б е з б о ж н и ц ь к и х к л ю б і в "Товариства Проклятих Душ" в на-ших каледжах, університетах, вивиснення Синклейра Луїса і людей його типу, які заперечу-ють існування бога, які да-ють богові п'ять хвилин, щоб він тарашув їх громом?" —

грішної душі до неба.

Пресвітеріанська церква по-дає офіційний звіт, що 3,269 її церков не придбали ані од-ної парафіяннина, а 500 цер-ків придбали по одному.

А що найстрашніше, то це те, що на 200,000 пресвітеріан-ських церков в Америці — 60,000 вмерло ("со святими іх, господи, упокой"), бо ані од-нієї парафіяннина не придбали в минулому році.

Це тим більше не зрозуміло нам — бо ж пресвітеріанські попи не визнають целібату.

Не краще стоїть справа з

40,000 інших церков, які за-ледво придбали по одному, або два парафіяннини в році.

Статистика цікава, що й ка-зати. Тільки про одне "забув" професор сказати: Забув пода-ти статистику, скільки парафі-яннів відступило від церков, ко-ли не за останні дві декади, то, бодай в минулому році. Жаль, що забув сказати про-таку "дрібничку".

Але й без того справа ясна. А всему тому винен більшо-визм. "Рука Москви" за три тисячі миль!...

Куркулєнко.

ВІДКРИТТЯ ПРИЮТУ-СИРОТИНЦЯ РЗТ В ПАРКДЕЙЛ, МАН.

Відозва Головного Заряду Робітничого Запозомогого Товари-ства до всіх відділів і до українського робітництва й фармерства в Канаді.

Дорогі Товариші й Товаришки! Шеста Конвенція Робітничо-го Запозомогого Товариства, провівши стан нашої органі-зації, припоручила Головному Заряду відкрити приют і сиротин-це в цьому році в літніх місяцях. Відкриття при-юту й сиротинця є конечною нашою запозомогою організаці-єю, тим більше, що вже в минуло-му році було зголошено біль-ше число дітей-сиротів членів товариства й декілька старших товаришів, які вже не є здатні до праці й не мають де дожити свого віку. До відкриття при-юту й сиротинця Головій Заряд РЗТ поробив вже усі стар-шини: перевірив ремонт на обох будинках, почистив кімнати, подав за кухонне й кімнатне знаряддя для вихованців сиротинця й жителів приюту.

Зараз згідно з постановою Шестой Конвенції РЗТ й Од-нацятотоу З'їзду ТУРФДім, Го-ловний Заряд РЗТ й ЦВК ТУРФДім відкрили Вищий Ос-вітній Курс в будинку РЗТ. На тому курсі працює 21 кур-сантів, які поглиблюють своє знання, щоб по скінченні курсу всецільо віддати себе організа-ційно-освітній праці поміж трь-дцятих Канаді. Курс триватиме 6 місяців, себто по кінець ли-стопада и. р.

Вже сьогодні разом з кур-сантами-можне примістити в сиротинці й приюті 30 членів або членкинь РЗТ, нездатних до праці, чи сиротів. По скін-ченні Вищого Освітнього Кур-су приміщення в приюті й сиротинці буде на 50 осіб й більше.

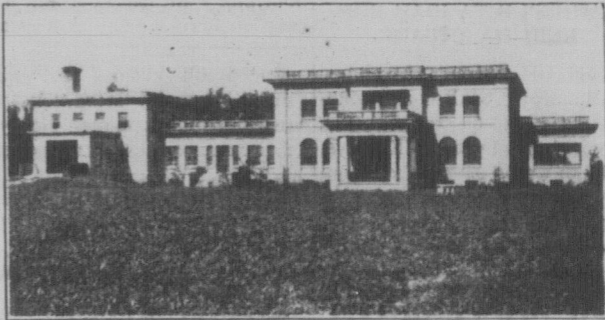
сигнення, яку запозому вона виплатила своїм членам за час свого існування, а найголовні-ше, що вона купила ці два прекрасні будинки і 64 акри землі, де найдуть притулок не-можні, покалічені в капіталі-стичних фабриках робітники й робітничі, та діти, що лишили-ся сиротами після своїх род-ичів.

Куплення цих будинків і площі було одною великою по-дією, а перетворення цих буди-нків для служби тій меті, для якої їх куплено, буде ще біль-шою подією, бо вона здійс-нює ту справу, про яку стіль-ки писалося й говорилось. Товариші й Товаришки!

Нехай свято 31 серпня буде святом цілого українського ро-бітництва й бідного фармер-ства Канади! Нехай того дня або членкинь РЗТ, нездатних до праці, чи сиротів. По скін-ченні Вищого Освітнього Кур-су приміщення в приюті й сиротинці буде на 50 осіб й більше.

він буде тому, що в нему від-крється перша того роду українська робітнича інститу-ція на американському конти-ненті.

І щоб цей день 31 серпня відзначити як слід, Головій Заряд РЗТ каже всім відділи по цілій Канаді зробити цей день ударним за придбання но-вого членства до Робітничого Запозомогого Товариства, вла-штувати того дня по цілій Ка-наді масові мітинги, чи кон-церти-мітинги, на яких широко висвітлити значіння нашої ор-ганізації для робітництва, і до-

Великий будинок приюту РЗТ. У нему тепер відбувається Вищий Освітній Курс.

Дорогі Товариші й Товаришки! Шеста Конвенція Робітничо-го Запозомогого Товариства, провівши стан нашої органі-зації, припоручила Головному Заряду відкрити приют і сиротин-це в цьому році в літніх місяцях. Відкриття при-юту й сиротинця є конечною нашою запозомогою організаці-єю, тим більше, що вже в минуло-му році було зголошено біль-ше число дітей-сиротів членів товариства й декілька старших товаришів, які вже не є здатні до праці й не мають де дожити свого віку. До відкриття при-юту й сиротинця Головій Заряд РЗТ поробив вже усі стар-шини: перевірив ремонт на обох будинках, почистив кімнати, подав за кухонне й кімнатне знаряддя для вихованців сиротинця й жителів приюту.

Зараз згідно з постановою Шестой Конвенції РЗТ й Од-нацятотоу З'їзду ТУРФДім, Го-ловний Заряд РЗТ й ЦВК ТУРФДім відкрили Вищий Ос-вітній Курс в будинку РЗТ. На тому курсі працює 21 кур-сантів, які поглиблюють своє знання, щоб по скінченні курсу всецільо віддати себе організа-ційно-освітній праці поміж трь-дцятих Канаді. Курс триватиме 6 місяців, себто по кінець ли-стопада и. р.

Вже сьогодні разом з кур-сантами-можне примістити в сиротинці й приюті 30 членів або членкинь РЗТ, нездатних до праці, чи сиротів. По скін-ченні Вищого Освітнього Кур-су приміщення в приюті й сиротинці буде на 50 осіб й більше.

сигнення, яку запозому вона виплатила своїм членам за час свого існування, а найголовні-ше, що вона купила ці два прекрасні будинки і 64 акри землі, де найдуть притулок не-можні, покалічені в капіталі-стичних фабриках робітники й робітничі, та діти, що лишили-ся сиротами після своїх род-ичів.

Куплення цих будинків і площі було одною великою по-дією, а перетворення цих буди-нків для служби тій меті, для якої їх куплено, буде ще біль-шою подією, бо вона здійс-нює ту справу, про яку стіль-ки писалося й говорилось. Товариші й Товаришки!

Нехай свято 31 серпня буде святом цілого українського ро-бітництва й бідного фармер-ства Канади! Нехай того дня або членкинь РЗТ, нездатних до праці, чи сиротів. По скін-ченні Вищого Освітнього Кур-су приміщення в приюті й сиротинці буде на 50 осіб й більше.

ДО ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ І ЙОГО СЕНЦІЙ

Поклик ЦВК Товариства Укра-їнського Робітничо-Фар-мерського Діа.

Дорогі Товариші й Товаришки! З повищої відозви Головного Заряду РЗТ ви бачите, що 21 серпня 1930 р. відбудеться офі-ційна відкриття приюту-сиротинця в Паркдейл, Ман. По-степенно, крок за кроком наші організації переборюють різні перешкоди й здійснюють те, що ухвалювали. Відкриття приюту-сиротинця нашою ре-волюційною організацією повинно бути й нашим здобут-ком. Ви ж знаєте, що ці дві організації українських трудя-щих Канади співпрацюють і розвиваються разом, як ді-рідні сестри. Тому поклик Го-ловного Заряду Робітничого Запозомогого Товариства не-хай буде покликком і до член-ства ТУРФДім та його секцій.

Ми кличемо всі заряди від-ділів і членство ТУРФДім при-лучитися в день 31 серпня до святкування відкриття приюту-сиротинця до відділів РЗТ у всіх місцевостях, кличемо наші оркестри, хорі й промовців взяти участь в цім святі й до-помогти нашій братній органі-зації побільшити своє членство та зміцнити свою організацію на організаційному й культур-но-освітньому полі. Викори-стайте день 31 серпня не тіль-ки для сполузаризування РЗТ, але й для зміцнення наших ді-точих шкіл на місцях, пам'ята-ючи, що в той день приют РЗТ відчиняє двері для осиротілих дітей українських робітників.

За ЦВК ТУРФДім

Т. Пилипас, М. Шатувський, голова, секретар.

ДО ВСЕГО ЧЛЕНСТВА ТУРФДІМ І РЗТ У ВЕНКУВЕР.

Отчим подається до відома, що ми започаткували кампанію за членством до наших ор-ганізацій. Щоби ця кампанія була успішною, то треба, щоб би всі члени і членкині наших організацій попрацювали в цім напрямку. Кожний член і член-киня наших організацій повин-ні обовязково придбати хоч по одному членові до наших ор-ганізацій.

Ця кампанія вже почалася від першого серпня и. р., а бу-де продовжуватися до першо-го жовтня.

Члени РЗТ, кожний з вас по-винен придбати хоч по одному новому членові до Робітничо-го Запозомогого Товариства. Вступ нового члена до РЗТ ви-значає лише 50 ц., а 50 ц. за докторську екзамінацію.

Товариші і товаришки, беріть всі до праці! Бо без ва-шої помічі ми не в силі пове-сти успішно цю кампанію. Ви знаєте, що визволення робіт-ничої кляси залежить від са-мих робітників.

Всі до праці! З товариським привітом, Комітет за придбанням членства.

ПЕРЕМОГА КОМПАРТІ НА КОМУНІСТИЧНИХ ВИБОРАХ У МЮНХЕНІ.

У Мюнхені компартія дота-ла перемогу на виборах до ко-мунальної управи, одержавши на 60% голосів більше, ніж 1929 року. Компартія одержа-ла 502 голоси (мала торік 321), соціал-демократи — 437 (було торік 403), націоналісти — 357 (306), буржуазний список 758 (було торік 920). Зростання ко-муністичних голосів чимало пе-рвинше приріст голосів со-ціал-демократів та націоналі-стів разом.

Капіталізм робить з часопі-ств капіталістичні підприєм-ства, знаряддя наживи для ба-гачів і знаряддя одурювання працюючих.

Менший будинок, призначений на сиротиниць.

Головний Заряд РЗТ рішив відкрити приют-сиротиниць в неділю, 31 серпня 1930 р. Цей день буде великим істо-ричним днем не тільки в житті Робітничого Запозомогого То-вариства, але й усіх наших ор-ганізацій і українського робіт-ництва та бідного фармерства Канади. Великим історичним членів того дня прибуде до Робітничого Запозомогого То-вариства! Приєднуйте того дня нових членів! Збирайте фонди на утримання тих, які будуть прийняті до приюту-сиротинця!

За Головний Заряд РЗТ
Гр. Сидор, О. Хоміцький, голова, секретар.

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ПІД ПОЛЬЩЕЮ І НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Стаття харківської селянської газети "Радянське Село".

Яку "культуру" сіє польське панство в Галичині.

В той час, як в Союзі Радянських Республік, за диктатури пролетаріату, за ленінської національної політики партії, буйно розвивається національна культура всіх народів, — в країнах капіталістичних панує нечуване пригноблення і визискування малих націй.

Генеральний секретар ЦК КП(б)У тов. Косіор у звіті на 11-му партійному з'їзді розповідав жалкіє становище робітників і селян Західної України під чоботом польського імперіялізму.

Польський уряд всіма силами полонізує Західну Україну. Селян-українців, переважно бідняків, виселяють до далекої південної Америки, а землі їх віддають полякам, куркуляям осадникам, як їх тут звуть. Тільки за 1929 р. осадникам передано майже 500 тисяч гектарів селянської землі. Польські поміщики прибрали до своїх рук вже понад 35 відсотків земельної площі, а майже половину селянських господарств мають не більше, як по 2 гектари на двір. Отверте грабування трудящого селянства Західної України провадиться під прикриттям нахабної брехні, нібито польський уряд хоче нести світло буржуазної культури на схід.

Які наслідки цієї культури — можна бачити хоч би з того, що рік-у-рік меншає українських шкіл в Галичині, закривають наукові і культурні заклади, жандармським чоботом придушують всякий революційний рух робітництва і трудящого селянства.

Гостра криза, що її переживає тепер Польща, всім тягарем падає на плечі робітництва і селянської бідноти.

15 центів одержує наймит за день каторжної роботи в маєтку польсько-українського поміщика. Та й цієї роботи не можна дістати, бо в наслідок економічної кризи в Польщі утворилася величезна армія безробітних. Сотні тисяч трудящих приречені на голодне животіння, терплячи до того ще сваволю і знущання панства.

Складено, наприклад, договір з пароплавною компанією, яка перевозить українських селян до Південної Америки. За цим договором уряд зобов'язався платити невстужи, 20 доларів за кожну непривезену душу. На штуки, просто, як худобу, збувають українську бідноту в Америку. Аби подати

була від Радянської України, щоб спокійніше панам спалось в розкішних палацах.

Наші успіхи в національно-культурному будівництві взірць для трудящих всього світу.

Не дурно польські магнати так клопочуться, щоб скоріше виселити з прикордоння українську бідноту. Іх якяке буйний розвиток радянської країни і той могутній вплив, який вона справляє на трудящих Західної України, не зважаючи на всі прикордонні загати. Величезні успіхи національно-культурного будівництва Радянської України за диктатури пролетаріату бачать і чують тепер навіть сліпі. Отже, справді польським загарбникам-поміщикам, щоб врятуватися від повстань і революції, нічого іншого не лишається, як виселити українських трудящих геть за межі Польщі, аж за океан. Та й це, ми певні, не врятує панів. Бо Союз Радянських Республік такий взірць для трудящих всього світу, з якого вони неухильно скористаються, повставши на останній бій із світовим капіталізмом.

Наша школа — могутній чинник українізації.

В той час, як на Західній Україні з панської "ласки" з 3,800 українських шкіл, які були в 1918 році, лишилося тепер цимось около 800, у нас на Радянській Україні шкільне будівництво швидко наближається до того, щоб цілком охопити школами всіх дітей. Якщо 1927 року школами було охоплено у нас 65 відсотків всіх дітей, то 1930 року охоплено вже 79 від. і ми вже стоїмо напередодні запровадження загального обов'язкового навчання.

Швидко українізується середня й вища школа. Якщо 1927 року українською мовою у вищих школах викладали 33 відсотки всіх наук, то 1929 року вже 58 відсотків, а в цьому році ще більше. В технікумах викладання українізовано переважно на 66 відсотків. Цілоком вже українізовано педагогічні й сільсько-господарські школи.

До цього ще треба додати, що ми підходимо вже до повної ліквідації неписьменності. Цього року ліквідувати неписьменних півмільйона неписьменних, а наступного 1931 року ми повинні ліквідувати неписьменність цілоком, охопивши лікнепом тих 14 відсотків неписьменних, що ще у нас залишаються.

ЯРНЕ ПОРІВНЯННЯ ДВОХ СВІТІВ — РАДЯНСЬКОГО І КАПІТАЛІСТИЧНОГО

(З промови т. Сталіна на 16-му з'їзді Всесоюзної Комуністичної Партії.)

"У них, у капіталістів, є господарська криза і упадок виробництва, як в промисловості так і в сільському господарстві.

У нас, в Радянському Союзі, господарський розвиток і зріст виробництва у всіх ділянках народного господарства.

У них, у капіталістів, погіршення матеріального положення працюючих мас, зменшення заробітної платні і зріст безробіття.

У нас, в Радянському Союзі, поліпшення матеріального положення працюючих мас, збільшення заробітної платні і поступенне зменшування безробіття.

У них, у капіталістів, зріст страйків і демонстрацій, наслідком яких є втрата мільйонів робочих днів.

У нас, в Радянському Союзі, нема ніяких страйків, у нас зростає розмах робітничо-селянської праці, через що здобуваємо в господарській системі нові мільйони робочих днів.

У них, у капіталістів, загострення внутрішньої ситуації і зріст революційного руху працюючих мас проти капіталістичного режиму.

У нас, в Радянському Союзі, вирівнювання внутрішніх відносин і об'єднання мільйонів робітничо-селянських мас довкруги радянської влади.

У них, у капіталістів загострення національного питання і зріст визвольного національного духу в Індії, Індонезії, Індонезії, на Філіппінах то-що, яке переходить у національну війну.

У нас, в Радянському Союзі зміцнення основ національного братерства, запевнений мир поміж народами, об'єднання мільйонів мас народів Радянського Союзу довкруги радянської влади.

У них, у капіталістів, замішання і вигляди на дальше згіршення ситуації.

У нас, в Радянському Союзі, віра у власні сили і вигляди на дальше зліпшування ситуації.

Які є причини — питає Сталін — таких великих невдач у них, у капіталістів, і таких великих успіхів у нас, в Радянському Союзі? І відповідає:

«Причина є в банкрутстві капіталістичної господарської системи!

Причина є в тому, радянська господарська система є ліпша як капіталістична.

Буйне зростання української преси та літератури.

Тираж наших газет за два роки зріс втричі з 1,000,000 1928 року до 3,300 тис. 1930 р. До того відсоток газет українською мовою зріс за два роки з 56 до 80 відсотків, а заводські друковані газети українізовано на 72 відсотки проти 36 відсотків 1928 року.

Тираж "Комуніста", за два роки з 28 тисяч примірників зріс до 152 тисяч, "Радянське Село" з 172 тисяч — до 600 тисяч, "Робітничі Газети Пролетар" з 11 тисяч до 79 тисяч.

З 328 журналів, що виходять на Україні, 278 — українською мовою. Швидко зростає українська література. Якщо 1928 року на Україні було видано 5,400 назов книжок і з них 54 відсотки українською мовою, то цього року видано 9,900 назов книжок, з них українською мовою вже 80 відсотків.

Такі головні числа буйного зростання української культури, що можливі тільки за диктатури пролетаріату. Вони

віцент розвивають всі спробив жовто-біланих недобитків змальовувати — нібито Україна в червоній неволі, з якої її треба визволяти. Не тільки трудяще селянство Радянської України, а й трудящі галицької землі знають уже добре, з якої це "неволі" й для якого ярма хочуть нібито визволити Україну панські поспіаки. Це ярмо шодня й шохвилини болячіше душить трудящих Західної України і їх муки полечуче гідькі певність, що недалеко вже той час коли й вони, розбивши панське ярмо, ввійдуться в сім'ю вільних народів Радянського Союзу.

Український пролетаріат стає на чолі розвитку української культури.

Робітництво на Україні швидко українізується й стає на чолі культурного поступу.

Тільки за два роки в спілках кількість осіб, що розмовляють українською мовою, збільшилась у нас від 33 відсотків до 44 відсотків. Тих, що вміють читати українською мовою,

збільшилось від 40,2 до 58,2 відсотків, тих, що вміють писати — від 35,1 до 53,7.

Особливо швидко українізується індустріальні робітники. Наприклад, серед металістів за ці два роки збільшилась кількість тих, що читають українською мовою від 18 до 42 відсотків.

Місячник української культури, який проходить тепер на Україні, найбільше захопив саме українське робітництво. Цей місячник ще більше прискорить повне опанування робітництвом проводу в культурному будівництві. А твердий пролетарський провід приведе до ще більшого розвитку української культури.

МОБІЛІЗАЦІЙНІ ПЛЯНИ ЮГОСЛАВІ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

Кожний політичний день приносить нові і нові докази, наскільки велика і близька є воєнна небезпека.

Югославія прийняла новий закон про те, як має бути переведена мобілізація на випадок війни. Закон постановляє, що все населення разом з цілим маєтком стає до послуг генерального штабу. Для переведення в життя цього закону (він називається "закон про охорону краю") має бути організована так звана "рада для охорони краю", в склад якої увійдуть члени влади і начальник генерального штабу. Іншими словами переводяться вже всі приготвлення до воєнної мобілізації.

Діло тільки в тому, що це переводять капіталісти та їх міністри і генерали проти волі широких працюючих мас, які кожною каплею крові стоять за клич: Геть імперіялістичну війну!

ПОМАГАЄМО КЛІСОВІ БОРОТЬБІ.

Тімміс, Онт.

17 серпня заряд відділу ТУРФДім в Тімміс взяв під увагу прикре положення французького робітничого часопису "Ль Урвіє Кенеді" і страйк майнерів в Меркол, які потребують допомоги і рішав заапельовати на концерт того вечера до присутніх за допомогою.

На концерті з промовою виступив т. Смук, висловив побажання робітників в капіталістичних країнах, страйкову боротьбу та її труднощі. Капіталісти страшно визискують робітників, а коли робітники боряться проти визиску, то поліція допомагає капіталістам поборювати робітників.

Далі говорив про значіння робітничої преси в цій боротьбі, тому ми мусимо робітничу

пресу підтримувати. Буржуазія старається всіма способами знисити французьку робітничу газету в Монреалі, тому ми повинні дати їй допомогу. На заклид промовця присутні зоджали \$16.20, ту суму розділено

по половині для страйкуючих майнерів в Меркол і для французької робітничої газети в Монреалі. Всім жертводавцям щира подяка.

Танасків.

КОНКУРС СТУДЕНТСЬКОГО ІНСТИТУТУ ТУРФДІМ В ЕДМОНТОНІ, АЛТА.

Оцим подається до відома укр. фермерству й робітництву провінції Альберт, Саскчевану й Бритиш Колумбії, що до Студентського Інституту ТУРФДім у шкільнім році 1930-31 приймється учнів й учениць, які будуть мати змогу по таншій ціні вдержання закінчувати свої студії в англійських державних школах в Едмонтоні, Альберта. Крім цього обов'язково даватиметься всім учням Студентського Інституту ТУРФДім курси політграмоти, українознавства та музики даром.

Студії в англійських державних школах побирати можна у таких галузів:

- КУРС ПУБЛИЧНИХ ШКІЛ
- Від початку до 8-ої класи.
- КУРС СЕРЕДНІХ ШКІЛ
- Для тих, що покінчили 8-му класу, а тепер хочуть брати матрикуляцію або учительський курс.
- КУРС УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ
- Філософія (Артс енд саенс), інженірінство механічне і електричне, право, чужі мови, фармацевтика, агрономія, комерція, медицина, деністика, галузь домашнього господарства (Гасголд економікс).
- КУРС РІЛЬНИЧОГО ІНЖИНІРСТВА
- Курс парового і газодінового інженірінства, ковальства, бляхарства і молочарства.
- КУРС УЧИТЕЛЬСЬКИЙ (НОРМАЛ СКУЛ)
- Для тих, що бажують брати першої або другої класи сертифікат.
- КУРС ТОРГОВЕЛЬНИЙ
- Книговодство, стенографія, курс телеграфічний, писання на машині, торговельне право та комерція.
- КУРС ТЕХНІЧНИЙ
- Курс ріжних ремеслаів.
- КУРС ПОЛІТГРАМОТИ
- Історичний матеріалізм, суспільствознавство, політична економія.
- КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА
- Український впропис, історія літератури, історія України, географія України.
- КУРС МУЗИКИ І СПІВУ
- Теорія музики, хоральні співи, практичні лекції на інструментах: скрипка, мандоліна, гітара, мандоля, мандочельо й др.
- Тоже час від часу лекції на тему фізіології, анатомії, гігієни та санітарності.

УСЛІВЛЯ ПРИНЯТТЯ
За місячне удержання учня оплата буде вносити: для учеників публічної школи до 8-ої класи \$17,00; учні 9-го і 10-го грейду \$21,00; учні 11-го і 12-го грейду \$23,00; студенти університету і нормал \$25,00; усі прочі студенти по \$25,00.

Кожний (а) питомець мусить мати відповідну кількість власного білля як, сорочки, хусточки та інше. Прання, шкільні прибори для власного вжитку й лікаря в часі недуги поповнюють родичі питомця.

Для забезпечення від непотрібного ушкодження умеблювання Студентського Інституту кожний питомець складає згори \$5.00 кавції.

Всі аплікації о прийяття до Студентського Інституту ТУРФДім необхідно старатись заслати не пізніше 22-го серпня ц. р. на адресу Управу Студентського Інституту ТУРФДім.

STUDENTS' INSTITUTE U.L.F.T. ASS'N
10665—96th Street — Edmonton, Alta.

Всі прийяті апліканти мусять бути на час розпочаття шкільного року та ріжних курсів, щоб не забракло місця.
За управу Студентського Інституту ТУРФДім,
Василь М. Тересю.
За Провком ТУРФДім,
О. Шидловський, голова. О. Жукевич, фін-секр.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК На західному фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургардт.

(38)

(Продовження)

Вони забагато розмовляють. Вони мають клопіт, мету, бажання, до яких я не можу так поставитись, як вони. Інколи я сиджу з кимнебудь з них у маленькому рестораційному садку і пробую з'ясувати йому, що це власне й усе: отак тихо сидіти. Вони це вважають за природне, погоджуються, але лише на словах, лише на словах; оце ж воно й є — вони це відчувають, але лише наполовину; іх друга істота при інших речах, іх так розподілено, ніхто не відчуває цього всім своїм життям; я ж сам не можу як слід висловити те, що маю на думці.

Коли я іх так бачу в іхніх кімнатах, у іхніх конторах, тоді це мене непереможно вабить, я б хотів теж там бути й забути за війну; але мене знову зараз відштовхує; це надто тісне, як це може наповнити життя; це треба було б розбити, як це може так бути, коли там тепер проносяться відламки понад ліжками і світлові кулі здійснюються, поранених носять на носилках, а товариші ховаються по ровах. Це інші

люди тут, люди, яких я добре не розумію, до яких я відчуваю заздрість та приривство. Я згадую Качинського та Альберта, та Міллера, та Тьядена; що вони тепер роблять, вони може сидять у бунгеті, або пливуть, — скоро їм треба вирешати далі.

В моїй кімнаті стоїть за столом темна шкіряна канапа. Я вмищуюсь на ній.

На стінках багато картин, що я раніше вирізував із часописів для малювання. З-поміж них листівки та малюнки, що мені подобались. В кутку стоїть маленька залізна трубка. На стіні наспупроти полиця з моїми книжками.

В цій кімнаті я жив, заким зробився салдатом. Книжки я потроху купував за гроші, що заробляв лекціями. Багато з них антикварних, наприклад, всі класики; книга коштувала лише марку й двайцять пфенігів у твердій синій полотняній палітурці. Я купував повні збірки, бо був завжди грунтовним, при вибраних творах, я не довіряв видавцям, що вони дійсно вибрали найкраще. Тому я купував лише повні збірки. Я іх усі ретельно читав, але більшість із них мені не дуже подобалась. Тим більш я надавав ваги іншим книжкам, — сучасним, які звичайно були далеко дорожчі. Деякі з них я не цілоком чесно набув; я іх позичив і не віддав, бо не хотів розлучатись з ними.

Однакополіція повна шкільних книжок, вони всі вживані й не дуже збереглися. Сторінки повиривані, вже відомо на що. А внизу зшиті, папір та листи, малюнки та нариси.

Я хочу собі узвяти той час. Він іще тут у кімнаті, я це аразу відчуваю, стіни його збе-

реглі. Мої руки лежать на поручнях канапи; тепер я сідаю зручніше й підтягаю це й ноги; так я собі сиджу в кутку, в обіймах канапи, мале вікно відчинене, з нього видно знайому картину вулиці з дзвіницею, що здіймається в глибині. На столі стоять квіти. Ручки, олівці, мушля, як прес, каламар; тут нічого не змінилось.

Так само буде, коли мені пошастить, коли віліна скінчиться, і я знову повернуся назавжди. Я буду так само сидіти, дивитись на свою кімнату та некакі.

Я схвилюваний; але я б цього не хотів, бо це несправильно. Я знов хочу відчувати той тихий настрій, це почуття великого невимовного поривання, яке бувало раніш, коли я підходив до своїх книжок. Хай мене знову захопить той вітер бажань, що здіймався з цих ріжкобарвних обкладинок, хай він розтопить це важке мертво одливо, що десь лежить у мені, і знову мені поверне нетерпляче очікування, ту крилату радість, що будила в мені світ думок; хай він мені поверне всю напруженість юнацьких років, що я загубив.

Я сиджу і чекаю.

Мені спадає на думку, що я мушу піти до Кемерихової матері; Мітелшетада треба теж відвідати, він мабуть у касарні. Я дивлюсь у вікно: поза освітленою картинною вулиці вирине невірадна та легка низка горбів, перетворюється в ясний осінній день, де я сиджу біля вогню та ім з Качинським і Альбертом печу картоплю в лущайках.

Але проте я не хочу згадувати, я це про-

ганяю. Хай промовляє кімната, хай вона мене візьме та понесе; я хочу відчутти, що я сюди належу, і прислухатися, щоб знати, коли я знову повернуся на фронт; що війна загине та потоне, коли надійде хвиля повернення додому, що вона мене, вона не гризтиме нас більше; що вона не має іншої влади над нами, як лише зовнішня.

Книжки стоять рядком. Я іх іще знаю і пригадую собі, як я іх ставив. Я благаю іх очима; промовляйте до мене, прийміть мене, візьміть мене, ти, колишнє життя, ти безжурне, прекрасне, — приймай мене знову.

Я чекаю, чекаю.

Образи проносяться повз мене, вони не зупиняються, це лише тіні та спогади. Нічого, нічого.

Мій неспокій зростає.

Жахливе почуття, що я чужий тут, раптом здійснюється в мені. Я не найду дороги назад, мене відірвано: як я не благаю, не намагаюся, ніщо не ворухнеться, нечужий та смутний сиджу я, мов рокований на смерть, і минуле відвертається від мене. Одночасно я боюся за нього надто чіплятися, бо я не знаю, що тоді може статись. Я салдат, оце треба мені пам'ятати.

Втомлено я підводжуся й дивлюся в вікно. Тоді я беру одну з книжок та перегортаю сторінки, щоб читати. Але знову кладу її і беру іншу. Там є підкреслені місця. Я шукаю, перегортаю сторінки, беру нові книжки. Вже поруч мене лежить купа. Вона зростає, я поспішаю — папери, зошити, листи.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОСЮДНОУ ТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" одиникий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на шіроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" одиникий дійсно фермерський український часопис в Канаді, що боронить іктереси працюючого фермерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на шіроку.

"РОБІТНИЦЯ" одиникий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на шіроку.

"БОЮВА МОЛОДЬ" одиникий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повні часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису окрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd. Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

Домініальні вибори і партія праці, як ворог працюючої класи

3 КАПІТАЛІЗМОМ, АБО ПРОТИ НЕГО

Наперекір отим плаканим ілюзіям тих нещасних людей, які все ще такі таємно плачуть за об'єднанням фронтом канадської партії праці і для яких "соціалістичні" зради в останніх роках не значили нічого, правильність оцінки партії праці, як соціал-фашистської, третьої капіталістичної партії, зістала даліше потверджена досвідом в недавній кампанії під час домініальних виборів.

Розвиток і поглиблення капіталістичної світової кризи, яка зробила поділ людства на класи ще яркішим, вимагає від працюючої класи її організації далеко більш позитивної боротьби і прокладає робітничим організаціям ультиматум: "Або ви є за класовою боротьбою, або проти неї. Або ви стоїте за капіталізмом, або за комунізмом".

Соціал-демократи і трейд-юніонні зрадники у всіх країнах відповіли на це питання тисячу разів. Цергібель, берлінський соціал-демократичний президент поліції, відповів на це питання робітникам з цівок польових револьверів. Ремзей МекДоналд, британський "робітничий" прем'єр, відповів на це питання робітникам обізнанням заробітної платні і страйкомом, антиімлітаристичним борцям 18-місячною тюрмою, індійським масам вульями і багнетами. Метью Кол з Американської Федеративної Праці відповів на це питання своїм звітом до Фіш Ред Бейтінг комісії в Злучених Штатах і у своїх воєнних державках проти Радянського Союзу. Російські соціал-демократичні емігранти-шпигуни і союзники білогвардійців, відповіли на це питання недавньою невдалою і нещасливою контрреволюційною змовою зробити з Радянської України буржуазну державу.

"Соціалісти" працюють дуже активно, пробуючи полатати, спасти, зміцнити розкладаючий капіталістичний труп. Їхніми найбільшими ворогами є не капіталізм і його політич-

ні партії, але комунізм і комуністична партія.

Наше канадське кубло II Інтернаціоналу таксамо виробило собі імя соціал-демократів, "лейборитів". Хіба ошавський робітник не тямить зради Симпсона і товаришів під час автомобілевого страйку? Хіба торонтонський робітник не пам'ятає про ту відважну підтримку, яку дала поліційній комісії зграя з лейбор темпл, закликаючи поліцію, щоб вона викинула минулого року делегацію від Конференції Свободи Слова з мітінгу Вудсворта? Хто забув затвердження мондилизму минулорічною конвенцією Всеканадського Конгресу Праці? Хто з безробітних забув за бледжеки поліції в Торонто, Вінніпегу, Венкувері і т. ін., коли "робітничі" члени міської ради, як не виявляли отверто своєї сатисфакції, то брали на себе відповідальність, як члени міської ради через свою мовчазну згоду?

А так звані члени "лівого крила" НПП, як от Сем Лоренс і його поплечники в Гемілтоні і інших місцевостях! Ці дрібні політики замилюють робітничі очі своїми "лівами", навіть дуже часто революційними фразами, щоб таким способом рятувати свою репутацію, як члени "лівого крила" і щоб затримати подібність престижу між боевими робітниками. В дійсності, вони саботують і зрадують страйкерів в стаівнях. Ці елегантні фабриканти фраз є небезпечними для робітничої класи. Між ними а на ми не може бути мира. Нинішня класова боротьба вимагає ясної і невдвозначної теорії і практики. Обдерті зі своїх жестикуляцій, обскубані зі своїх фраз, ліві з НПП, ліві соціал-фашисти, є нічим іншим, тільки прихильниками МекДоналда і Цергібеля в Європі, Симпсона і Вудсворта в Канаді. Тому то ми бореємося проти них і мусимо їм надати їх поборовати ще з більшим завзяттям. Боротьба примушує їх відкинути на бік мимі мікроскопічні "ріжничі" між ними, а досяглими соціал-фашистами.

ПІДТРИМУЮТЬ "ВЛАСНИЙ" ІМПЕРІАЛІЗМ

Яке є становище "робітничих" політиків відносно спроб канадської буржуазії збільшити місцем на імперіалістичному соці, відносно воєнного приготування канадських капіталістів проти Радянського Союзу і відносно нового поділу світу? Р. Е. Новос, який відбуд авіацію з Мекензі Кінгом в день виборів, як представник "Торонто Стар", наводить слідуючу розмову: "Одно коротке питання, пане Кінг — Чи прогресисти і ті подібні дійсно будуть такими прогресистами, що будуть рішучо протівитися імперіалістичній політиці?"

"Абсолютно ні", відповів прем'єр, "і робітничі послі є той самої думки, що й ми, в тій справі. Та ж Спенсер і Гіне були власне тими, що внесли і підтримували резолюцію в тій справі".

А Вудсворт слідуючого дня по виборам сказав такє пресо-вими представникам:

"Партія праці в парламенті ніколи не занімала позиції, яка вказувала б, що вона є в опозиції до уряду. В парламенті вона сиділа по опозиційній стороні саї. Вона була завжди готова співробітничати з урядом дня у всім, що відносилось до публичного добра і ми будемо завжди, при кожній нагоді, співробітничати з будучим урядом, який ле в ту саму сторону, що ми. Це саме вирішить наше

становище до нового уряду".

Венкуверський лейборит Мекліс, вибраний ліберальними агентами, промовляючи з офісу анти-робітничої газети "Венкувер Сон" у вечер по виборах, обіцяв поводитися "так добре, що наші ліберальні приятелі будуть вже з навички голосувати на "робітничого" кандидата".

А далі: "Дж. Т. Торсон, ліберальний кандидат в південно-центральному Вінніпегу, промовляючи у Вестон шапах, висказався з великою похваляю про Гіне і Вудсворта і сказав, що "між ліберальними послами і джентльменами з північного і північно-центрального Вінніпегу існували як найбільші співробітничання і як найприятніші відносини" — "Воркерс Венгард", ч. 2, липень.

Хіба треба ще наводити, що Вудсворт і Гіне годилися з паціфісткою Егнес МекФейд в резолюції, яку вона внесла в парламенті?

"Що не думку цього парламенту, на кожних сто доларів виданих на війну, повинно бути видано один долар на прагнуду мира через заведення в компанії канадським університеті кірса міжнародних відносин і через заведення міжнародних стипендій".

Так вони самі говорять! Вони гордо признаються і чва-

няться капіталістичним характером їхньої партії. Вони чуються горді тим, що підтримують інтереси канадських імперіалістів в головних питаннях, вони чваняться своїми безартістичними "миролюбними" шляхами і дійсною підтримкою воєнних приготувань канадської капіталістично "вітчини".

ЧИ ЦЕ Є ПРОГРАМА РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ?

Так як і кожна соціал-демократична партія, партія праці в Канаді підтримує інтереси своєї "власної" капіталістичної класи, ставлячи радше чемєнько слабо виявлену опозицію до "злих" сторін капіталізму. Вони просять, щоб безробіття "розв'язували" при помочі конференцій з босами і при помочі асеккурації від безробіття, за яку робітники мають самі заплатити. Вони висказують поборжне бажання за "соціальне посідання средств продукції, щоб забезпечити робітникам повний продукт їхньої праці".

Це правдоподібно мається осягнути через націоналізацію тих средств продукції капіталістичною класою. Не є це нашим завданням говорити на

оцім місці подрібно про не-марксістське домагання та "повний" продукт праці робітника. Розуміється, що ці люди вже давно зреклись навіть того псевдо-марксизму, який вони колись визнавали. Вони проповідують націоналізацію залізниць, електричної сили і банків, що має бути кроком вперед до осягнення "соціалізму" внутрі канадського капіталізму.

Тому то стає ясним, чому поліція і поліційно настроєні генгстери не рухають, а навпаки, з релігійною поборжністю охороняють мітінги і діяльність їхньої власної дорогої маленької партії, партії праці, а рівночасно бачуть робітників і розбивають демонстрації, які збираються довкола комуністів.

ОБ'ЄДНАНИЙ ФРОНТ З ВОРОГАМИ РОБІТНИКІВ

Отже тепер повинно бути ясним для кожного робітника, чому комуністична партія заявила, що об'єднаний фронт із зрадницькою лейборитською партією є неможливий і шкідливий для робітничої класи і зараз отверто бореться проти лейборитської партії. Есенція капіталістичного характеру цієї партії виявляється виразно у об'єднанні фронти з буржуазією. Розбиваючи об'єднаний фронт робітників, істерично заперечуючи, що вони не є заражені будьким об'єднаним фронтом з комуністами і з боевими робітничими організаціями, лейборити намагаються собі рівень в об'єднанні фронти з ліберальною партією.

Факти? Хай "вони заперечать це! Виборчий округ Нелсон. Формальне затвердження відділом НПП кандидатури Т. В. Бирда, ліберального прогресиста. Вудсворт і Бирд разом обізджають північні майнерські кемпи.

Виборчий округ Селкірк. Т. Д. Ферлей, один з найбільших білогвардійців в Манітобі (таким його знають тисячі робітників) і прихильник (дуже можливо, що навіть і член) НПП, говорить в Комарно в користь Бенкрофта, ліберально-прогресивного кандидата. Це робило головною тому, що там кандидатом комуніст, якого номінувало поверх 250 фермерів і фермерок на конвенції в Арборг.

Форт Вільям. Дж. Р. Петисон, кандидат НПП, відтігає свою кандидатуру і заявляє, що він буде попірати лібералів. Тут також був комуністичний кандидат в особі А. Е. Смита.

В полудневім і полуднево-центральним Вінніпегу НПП не ставила своїх кандидатів, а за це ліберали не ставили своїх кандидатів проти кандидатів НПП в північній і північно-центральному Вінніпегу. Коли Теннер висунув свою кандидатуру, як неофіційний лейборитський кандидат, то НПП негайно його відреклася і зганяла за зламання об'єднаного фронту з імперіалістичною ліберальною партією. Здається, що такє саме мало статися з Сайксом в полудневім Вінніпегу, бо він відтігнув свою кандидатуру.

"Мейор Веб — фашистський мейор Вінніпегу, зрікаючись консервативної номінації в північно-центральному Вінніпегу, подав як одну з причин своєї відмови, що він не має охоти

кандидувати проти Вурсворта. Ліберально-лейборитська-консервативна єдність!" ("Воркерс Венгард", Вінніпег, ч. 2, липень.)

В полудневім Венкувері ліберали здержалися від номінування свого кандидата, а з вдячності за це лейборитська партія не поставила свого кандидата в північній Венкувері.

Хай вони, нечесні і безстидні, оголошать свою зраду!

"Ми бачили, що роблено всі можливі спроби, щоб створити ліберально-лейборитську психологію... Лейборити неофіційно бажали союзу. Наше останнє видання усунуло всякі сумніви відносно становища лейборитів і воно розійшлося. Ліберали купили около 8,000 копій для розповсюдження в різних дистриктах і ліберальні газети надрукували наші записки. Зроблено все, щоб переконати виборців, що лейборити попірять місцевих ліберальних кандидатів і що ліберальні виборці в полудневім Венкувері стоять солідно за лейборитським кандидатом.

"Консервативні кандидати зробили все, що було в їх силі, щоб злучити Меккіна з революційними страхопудами... але рекорд Егуса Меккіна, як члена міської таксамо і шкільної ради, стояв завжди на самім переді і це помогло ліберальному товариству і ліберальним газетам зменшити ті страхи, з якими консервати пробували зв'язати Меккіна.

"... Меккіна і всі інші промови з НПП тримали принципи лейборитської партії і її цілі на самім переді так, що коли навіть ліберальні виборці голосували на лейборитського кандидата, то вони не помилилися що до інтенції кандидата.

"Величезну роботу зробили ліберали в полудневім Венкувері. Ліберали телефонували до виборців, заряджували виборчим комітетом, помагали видати тисячі копій лейборитських маніфестів і літератури, помістили іма і фотографію лейборитського кандидата в ліберальних оголошеннях і затвердили лейборитського кандидата. Без цієї роботи алдерман Меккіна не міг бути вибраним. Отже багато кредиту треба дати лібералам за їх знаменні спроби.

"Розуміється, ці спроби переконати лейборитських голосуючих в інших округах, що ліберали трактують нас справедливо, і замість стриматися від голосування, як це вони зробили в іншому випадку (бо там не було лейборитських кандидатів), вони пішли до виборчої урни з постановою віддати підтримку за підтримку.

"Союз, коли його можна так назвати, був зроблений в цілі виборчої кампанії. Він зараз скінчився і алдерман Меккіна буде стояти в опозиції до лібералів і консерватів в парламенті, хіба що законопроекти, які парламент має на думці, будуть в найбільшій інтересі робітників.

"(Лейбор Стейтсмен", Венкувер, 1 серпня 1930.)

Це є одна з причин, чому ми, пишучи про "робітничу" партію, ставимо слово "робітничка" в знаках наведення.

СОЦІАЛ-ФАШИЗМ Є КЛАСОВИМ ВОРОГОМ РОБІТНИЦТВА

Робітничі фейкери, знаючи добре революційні традиції страшно виснажених так званих чужинських робітників в Канаді, пробують тероризувати їх до ліберально-лейборитського табору і відтігнути їх від класової боротьби погрозами в "Українським Робітнику", який вінніпегський відділ НПП розкидав у Вінніпегу. Вони писали в ньому, що українські робітники, які голосують на комуністичного кандидата, наражуються на втрату праці. Таке говорення є нічим іншим, тільки заклик до федерального уряду відмовитися видавати горожанські папери чужинським радикальним робітникам.

І це є одною з причин, чому комуністи твердять, що лейборитська партія є соціал-фашистською партією. Це є те, що комуністична партія розуміє під своєю заявою, що лейборитська партія є третьою капіталістичною партією, що вона є речником канадського капіталізму, і що вона йдеком боронити інтересів канадських робітників. І власне тому комуністична партія заяв-

ляє, що вона побороє і буде поборовати лейборитську партію, бо вона є ворогом робітничої класи. І тому комуністична партія каже, що робітників, які ще вірять в квакання лейборитських "дипломатів", треба відірвати від ліберально-лейборитського табору, витягнути з багна фальшивої класової єдності на твердий ґрунт класової боротьби. Іх місце, як робітників, є в рядах боевих робітничих організацій, в рядах і під проводом комуністичної партії.

І тисячі робітників здають собі з цього справу. В полудневім Венкувері комуністичний кандидат, який перший раз в історії кандидував в тім окрузі, відтігнув около 900 голосів від капіталістів та їх соціал-фашистських агентів. У Вінніпегу Леслі Морис і Джов Форкни відірвали від об'єднаного капіталістичного фронту, перший 2,164 голосів, а другий около 500 голосів. Ч. Симс отримав майже три рази стільки голосів в Торонто, скільки отримав асеккураційний агент Комер, прапорщик торонтонських соціал-фашистів.

ОБ'ЄДНАНИЙ ФРОНТ ЗА КОМУНІЗМ

Тому, що ми не вважаємо парламентарну дилтформу однокую зброєю робітничої класи в її боротьбі за соціалізм, як це роблять "теоретики" з НПП, але дивимося на неї, як на один з капіталістичних органів, який може використати боева партія в її боротьбі проти того органу і проти цілої капіталістичної системи в Канаді, тому, що ми не дуримо себе "демократичними" ілюзіями виборчої урни, тому, що ми не обмежуємо нашої боротьби тільки до парламентарних контекстів, — тому, ми не закладаємо рук і не плачемо над невдачею вибрати комуні-

ста до парламенту.

Навпаки, ми приходимо до закінчення про потребу будування комуністичної партії, про консолідацію її впливу між робітниками, без огляду на те, чи вони мають право голосування чи ні, ми організуємо неорганізованих "безробітних" і розгортаємо боротьбу проти соціал-фашистів для розворушення робітничих мас. Комуністи проти капіталізму. Тому вони проти партії капіталізму — консерватів, лібералів і лейборитів. В боротьбі за комунізм робітники повинні побити капіталізм і його три партії.

Оскар Раєн.

РОЗПУЧЛИВЕ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ В АРГЕНТИНІ.

Передрукуємо цього листа українського робітника з Аргентини до паризької газети "Українські Вісті".

Дорогі Товариші!

Пишу до вас цього листа та хочу дещо описати вам про подорож та про тутешні життя. Іхалося нам з Гамбурга аж до Бразилії дуже весело. Як приїхали до Бразилії, те стали в головним порті Ріо-де-Жанейро. Порт цей на вид дуже гарний, всюди квіти і ріжні тропічні дерева, але не надішлись на все те як слід, ми мусіли швидко тікати назад на корабель, бо була незносіма спека. В тім місті, по більшій часті, працюють негри. Наш чоловік не може знести того горячого сонця. Через якийсь час ми поїхали далі.

Перед нами розлігся гористий край. Пливеш кораблем і нічого не бачиш, тільки гори і скелі. По більших портах ми ставали і знову бачили гарні цвітучі околиці. Там вже більша часта працює наших людей. Страшні вони: кожен чорний і обдертий, проклинають свою долю і той час, коли сюди заїхали. Я слухав все і на власні очі бачив всю їхню нужду. Але я їхав до Аргентини і надіявся, що там буде ліпше. Приїхали до Уругваю. Злізли з корабля побачити його столицю Монтевідо. Місто гарне, але всюди біда: люди чорні і голодні та обдерті ходять без роботи. Як побачив все те нещастя, то не хотівся вже далі їхати, але робити було нічого. За 8 годин ми були вже в столиці Аргентини Буенос-Айрес. Тут запровадили нас до Емі-

граційного дому. Переспали ми ніч, а коли на ранок встали, то побачили навкруги нескладну біду та злидин. В цьому домі було повно людей — всі без роботи, сидять самотні і з цілими родинами. Все такє нещасливє: діти наїв голі, аж страшно дивитися. На кого не глянь, кожен закурений і притроїкнає все на світі. В Польщі тим людям обіцали в Аргентині землю і все що до неї потрібню, але не дали нічого і нічого. Декотрі з відчаю скачуть в море, або інакше життя кидають.

На місті я побачив багато людей, що ходили без роботи. Але то не люди, а шкелети з людей! Питав скільки сидиш без роботи? Один каже 3 місяці, другий — 5, третій — 7, 8 і так далі.

Все тут дике: край дикий і люди дикі.

Страшно мені стало, бо подумав, що і мені доведеться так само ходити без роботи та без хліба. Почув від тих людей про страшні річі, котрі пережив і зараз ще переживаю на своїй власній шкірі.

Адміністрація Еміграційного Дому старається як найскорше позбутися тих людей, бо кораблі приходять що дня. Розсилають людей в ріжні сторони Аргентини. Котрі попадуть на полудні — трохи ліпше. Там в день стоїть спека, але за те в ночі холодно і, завдяки цьому можна спокійно спати, бо комарі не кусають. Сплять лю-

ди далеко від міста в полі. Вони мають буди з густого полотна (стоїть як військовий штра), урве трохи трави, зробить на землі агонівсько і так мучиться. Котрі виїхали на північ в провінцію Чако, під Бразилію, ті знають страшні біди. Клімат там горячий і є багато лісів. Але ліси не такі як у нас. Тут дерева 3 метри високі, а дуже крилаті, так що не можна пролізти поміж них. Наші люди мусять прочищати ці ліси, щоб можна було прокласти залізницю. Робота ця тяжка, а страшні комарі кусають так, що не можна витримати. Страшна спека не спадає. Вода холодна, не можна пити. До всього цього з тих лісів, а радше кущах, живуть тутешні дикі племена. Ходять вони цілком голі. Позасидавши за кущами, вони стріляють в білих людей, так що підчас роботи—треба розставляти чоти і відстрілювати.

Всього цього наші люди не можуть витримати і утікають звідтам хто куди може. Одні, не маючи за що купити квитка на залізницю, йдуть до Буенос-Айресу 300 і до 1000 кілометрів пішки. Голод виснажує їх, а від спеки і комарів кидається малярія і люди гинуть як мухи. Інші, замучившись в дорозі, сідають щоб відпочити і засипають, а в цей час вискакують дикі і, думаючи, що поживляться на гроші, вбивають їх та йдуть собі далі на полювання.

Взагалі в Аргентині дуже небезпечно з життям. Ідеш собі ввечером в місті, трохи тобі перекриває якоюсь темною вулицею, вискакують бандити, прикладають дула до грудей, відібрають останній цент, а тебе пускають.

З жіночкою тут також не життя: маєш жіночку і коли підеш до праці, а її залишиш вдома, то зараз приїздить авто, зморену голодом і нуждою жіночку твою підмовляють і везуть в поле. Там роблять з нею що хочуть, а потім лишать її, або беруть далі з собою. До свого чоловіка вона не повертається бо встид і так пускається жити зі свого тіла. З приїхавших сюди робітників немає ані одного, щоб зі своєю жіночкою жили разом так, як приїхали.

Побачивши все це, я відчув, що я нещасна людина. І чому наша доля така? Чому бідний робітник так має поневіратися як в себе вдома, так і тут за далеким океаном? Паїти то панують тут не гірше, може ще й ліпше, як там! Лише нам робітникам скрізь тяжко!

Люди тут не дружні: один другого хоче використати, обгравувати.

Все що пишу є щира правда. Хто не хоче вірити нехай приїде, але мусить мати гроші щоб міг вернутися назад. Не можна в будого описати, бо треба би відносіти пакет пислати. Перестерігаю хай ніхто сюда не їде: Роскажить всім нашим робітникам най не слухають гамбурського Богатюка і інших агентів. Вони дивляться іно нажитися з нашої біди! Організуйтеся і беріться до ширшої праці, щоб поліпшити свою долю там!

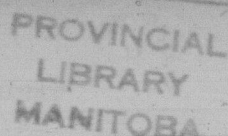
З товариським привітом,
Д. Бортяк.

ІМПЕРІАЛІСТИ ОЗБРОЮЮТЬ ЕСТОНИЮ.

За зідомостями органу партії центру "Германія" із Кенігсбергу прибули 17 липня в Данциг транспортні зброї, призначені не для Польщі, а для Естонії. Газета зазначає, що Польща останнього часу виступає такою як постачальник військової матеріалів для Естонії.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Спішіть негайно з допомогою страйкуючим майнерам у Меркол!

Організуйте у себе на місцях Юнію Лісових й Рільних Робітників!

СИНЬОЖОВТІ "КАЙЗЕРМАНЕБРА"

Веланд, Онт.

Хто би не повірив цьому наголовку, то в тягу допону переконатися, що: греко-католицька гетьманська "Січ" з Торонто відбула такий "маневр" у Веланд, Онт. Тільки спомин був лишився по петлюрівських членів-лісових, що, колись, грабили і гонили бідних селян та забирали ренти селянської мізерії в Галичині — а ось була нагода побачити їх копію. Довго перед тим читавши — оголошення, що в суботу, 26 липня, в "Гунгеріан Гол" відбудеться великий концерт, український хор, "Січова банда", вправі січовий, промови і т. д. Стомилена програма. Здавалося, що Веланд не матиме терпеливості дочекати того дня, а стіни малярської галі не відержать напону слухачів програми.

Діждалися. Пролетіла бшкавкою вістка, що перелія стежа "варми" доперас троками до Веланд.

Приїхали. Очам не вірилося: гудики і прижки від пав'ят так і блищать в проміннях захлячого сонця. На церковнім лоті мали "рест". Зброї у них не було, мабуть загубили ключ від арсеналу. "Штурм-батальйон" невеличкий в числі одинадцять, під командою мабуть австрійського капрала, бо ексцеркитримав на німецькій мові. "Генеральний штаб" в вишиваних сорочках, "запасна сотня" джечена здельбіша мужеського й жіночого полу. Цілий "корпус" з розвідниками, оркестрою і обозними сивак біля 40 чоловіка. Як для тутешніх "оборонців України", це ро робить 4,000 або й 4,000,000.

Сформував командит збірку трох чвіркама а ренти по три, зробив "габхат", "Гей там на горі січ іде", опісля "антретон", а потім атак на т. зв. "Ту бай фор" — на свиту четверу, зларену в греко-католицькій кухні бо "фарнхків" "вармія" як бачимо, не мала. Заки пі ддя на місці відбувалася, подзвж цілого кілометра дороги, що веде від церкви до малярської салі, громадилися цікві, щоб побачити як це "воцко" маніфестувагме своє мшество петлюрівського тифу.

Вісмітали їх люде сістем та нальмиаи показували, говорячи, що вже минули часи, коли таким треба було тішитися і шамувати, бо вони зі своїми оту-манамі запродали частину У-крїни в польську, чеську та румунську неволю.

Так і треба було їх потрактувати, хай нешкелюбці-зрадники не загравать комедію поміж робітниками. Солодко мріяли про Веланд, думали, що своїми мундурами приваблять людей на концерт. Однак перерахувались. Дарма. Було всего около 20 "запикавених" невідомих парадіан. Салі етіла пуста, хіба підчас гри оркестри хористи репрезентували слухачів, а при епій хорі асі-

дали оркестранти і т. д. Пописувались рівно ж і промови, щоб бодай висказатись, як то велядці їх висміяли та хоч трошки доказати свою машкару перед тими, що були присутні, щоб звали хто вони і чий. Налляв досить вишваний бесідник свого патріотизму на більшовіків, а за себе сказав, що:

"Ми є те насіння, від котрого задрожить Москва і Варшава"

Ось яке сильне насіння. 11 торонтовських хлопців коли тільки засівають "Ще не вмрела", при тім вишвануються як глеста, то від цього "задрожить Москва й Варшава". А у Варшаві сидять ті, котрим вони виступують! Як це погодило? Ось так бодай на словах псьські наймити доказують ворожість до Варшави, щоб замаскувати свою вроду. Всіх робітників, котрі належать до робітничих організацій, назвав москалями, мовляв, вони тільки підшиваються під українське імєння, а шкіра й кости більшовіцькі-московські.

Ось так по їхньому всі, що не держать контакту з жовто-білоризною зрадинською компанією, хто не носить мазепинки — то це москаль (що це за "лайка"?). Говорив, що їхня "Січ" на зразок галшської, що її основателем, як він не висловився — був І. Франко. Чи це правда? І не встиджуються наші білі полупанки покликатись на Франка? Багато ще такого синього та жовтого котило з їхнього зрадинського рота та на тім ще не кінець. Обіцяли ще показати себе завтра на пікніку.

Довідаюся, що цей пікнік устроюється в пам'ять їхнього бубного патажка С. Петлюри. Довелось їм знову пловати з дозяді, бо публіка віднеслася по-добно, як вчора до концерту. Дарма настромили на довій жердці синьо-жовтий прапор, щоб дати ним пізнати "поміанальний" пікнік Петлюри. Все так, як треба. Робітництво вже свідоме настільки, що не цікавиться мілітаристичною аграєю, гендлярями України.

Частина тих "дегінів" зробила було поліції, що більшовіки мають револьвери і готуються до революції, чи вже зачинають революцію. Коли пікнік-був в новім русі, приїхали підцимвн і ешпни танці та сказали розійтись домі. Зараз поставлено було питання, для чого обзоборюють пікнік, коли в той самий день не тільки в провінції Онтаріо,

Гусь.

МАЙНЕРІ В МЕРКОЛ БОРЯТЬСЯ ВЖЕ ТРЕТІЙ МІСЯЦЬ!

МАЙНЕРІ — ІХНІ ЖІНКИ — ІХНІ ДІТИ — ПОТРЕБУЮТЬ ПОЖИВИ! ПОТРЕБУЮТЬ ЦЕЛТІВ!

Поможіть їм боротися! — Поможіть їм виграти! Спішіть з допомогою! — Спішіть ще таки нині! Вживайте що форму:

I am sending \$..... for the relief of the Mercol strikers and their families.

Name..... Address..... Town.....

Посилайте на одну з нижеподаних адресів: WORKERS INTERNATIONAL RELIEF Room 308 — 331 Bay Street — Toronto, Ont. — або — WORKERS INTERNATIONAL RELIEF c/o J. Hladun — 416 1st Avenue — Calgary, Alta.

НАГІНКА НА ПІКНІК

Лімінгтон, Онт.

Дня 27 липня п. р. відділ РЗТ устроїв перший пікнік в ішій місцевості, де в половині програми виступив т. Н. Гуцалюк з промовою, в котрій пояснив причини кризи і передивборчу кампанію. Не скористали ми матеріально на пікніку, що тут же дубліка не є обсягомлена, однак скористали морально, що свідчить про задоволення публіки — як зі сторони забави, так і промови.

Тому на зборах РЗТ ухвалено, щоб спільно з КПК і Драмгуртком на 10 серпня устроїти пікнік в користь робітничої преси. Честий прихід мав би бути розподілений на "УРВ", "Воркера" і на французьку газету по рівній часті, що вже і зроблено, і розіслано на всі загадні часописи \$25.00.

Деякі фармери, що не інтересуються нічим, побачили поважне число публіки на пікніку, настрашилися, що не будуть мати збуту на свої мушайніцькі продукти, зателефували до поліції і зробили нагінку на пікнік, представляючи наші організації так, що аж поліція настрашилася. Сказано було поліції, що більшовіки мають револьвери і готуються до революції, чи вже зачинають революцію.

Коли пікнік-був в новім русі, приїхали підцимвн і ешпни танці та сказали розійтись домі. Зараз поставлено було питання, для чого обзоборюють пікнік, коли в той самий день не тільки в провінції Онтаріо,

але в цілій Канаді відбуваються пікніки — то у відповідь одержали: "Ми маємо ордер" і пішли.

Тов. Н. Гуцалюк з Віндзор зачав пояснювати ту цілу нагінку, що як ми маємо право працювати, хто ще працює, то чому ж не маємо права зійтись і забавитись раз в тиждень, чи в місяць? Наколи панські наймити не псбачили, що публіка не розхвалиться, а гуртується і слухав промовця, то скоро повернули назад на площу і зажадали, щоб т. Гуцалюк говорив по англійськи і ще додай, що ми, робітники і фармери маємо право бутимо публіки того "ордеру", чи він був правильний чи ні.

Тоді поспішалися гучні оплески за бесідником, а в процент до поліції. Тоді поліція мінює рішення і дозволяє продовжати програму пікніку, тільки без танців.

Тоді наші вороги, а вірні бо-тові і "гомбрю", скажениють з люстоті, бачучи, що їхня брехня ніпочому, бо наколи показували кого арештувати, то у відповідь дістали: "Ю крейзі".

Після цього покликали шефа поліції з заявою, що той, хто кликав його, певно божевільний, "бо я не бачу тут того, про що мені сказано". Поліція опустила пікнік, а ми далі продовжвали програму і танцювали, і проголосили день на наступний пікнік. Робкор.

ЯК ТАМ НАШІ КУРСАНТИ?

Стрічаюся я з товаришами й не раз розмовляю про різні справи. Стрінувся я недавно з одним з бувших курсантів і почали пригадувати собі різні епізоди з минулого ВОК, як то ми вчилися, як нам поведилося. Працюємо обидва далі в організації, часами пишемо до своєї преси. Вагалі розбалакалися про цілий час від часу останнього ВОК і так дійшли до сего-річного ВОК.

Як там ваші товариші вчать-ся тепер, як їм поводитися — вони ж у власному приміщенні не тільки вчать, але й їдять та сплять. Але чомусь нічого ми не бачимо про це у нашій пресі. Хоч і за нас не були вже такі завзяті шеаки, але все ж таки часто стрічались імена курсантів на сторінках "Укр. Роб. Вістей". Але чомусь нічого не пишуть про себе і про свою науку курсанти внутішнього ВОК. Здається, що між іншими предметами беруть вони мажоритаризм. Зрештою, що б там вони не брали, то повинні хоч час від часу дати знати про

себе в газеті. Думаю, що не тільки мені, як бувшому курсантові, але кожному членові наших організацій цікаво довідатися, як там нашу курсанти вчать і то довідатися від них самих.

Обізнатися, товариші, бо цікаво знати!

Еке-курсант.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ.

Ошава, Онт.

Протестаційне віче проти панської шляхетського терору на Західній Україні відбулося в нас в неділю, 10 серпня в годині 9-ій вечером. Головою віча був тов. М. Гарасимчук, секретарем В. Медвіль, а головним промовцем тов. І. Бойчук з Торонто.

Присутніх на вічу було коло 150 осіб, які уважно вислухали промов і одголосоно вивесли резолюцію протесту проти класового терору в Польщі, зокрема проти смертного засуду над трома робітниками за роздавання лєтчонок. Робкор.

ВІДКРИТТЯ ПРИЮТУ-СИРОТИНЦЯ Р.З.Т.

— ВІДБУДЕТЬСЯ —

ВЕЛИЧАВИМ ПІКНІКОМ

— НА —

ФАРМИ КОЛО БУДИНКІВ Р.З.Т. В ПАРКДЕЙЛ, МАН. В НЕДІЛЮ, 31 СЕРПНЯ Ц.Р.

Головний Заряд Робітничого Запомогового Товариства-оним запрошує все членство РЗТ та братніх організацій, як також всіх українських робітників та фермерів міста Вінніпегу, Іст Килдонам, Транскони, Сейнт Боніфейс, Бруклендс, Віннігер Біч, Гонор і Нарол і інших доколичних місцевостей взяти чисельну участь в святі відкриття першої інституції українських робітників та фермерів Канади, для немічних до праці робітників чи фермерів та дітей сиріт.

Головний Заряд закликає також українських робітників та фермерів в Канаді ставати в день цього свята членами однієї робітничо-фермерської запомогової організації і забезпечити себе на випадок неуги чи каліцтва та рідню своєю пісая смерті.

На цьому святі будуть секретарі згаданих місцевостей і кожний, що бажає вписатися, буде мати змогу це зробити з секретарем своєї місцевости.

На пікніку, для охочих танцювати на траці, буде пригравати добірна оркестра. Будуть напитки, перекуска, а бажаючі зможуть дістати першокласний обід чи вечерю з кухні для курсантів.

Дута оркестра вінніпегського відділу РЗТ відіграє ряд музикальних творів. Промовляти на цьому пікніку-відкритті приюта-сиротинця будуть товариші: М. Шатальський, В. Н. Колісник та М. Попович.

Запрошуємо гостей та делегатів з подальших місцевостей, а ті організації, що не зможуть прислати делегатів, можуть надсилати привітання телеграфічно га листово.

За інформаціями як їхати автомобілями чи стріт-карою, слідить в слідуючих числах "Українських Робітничих Вістей".

ЦЕ ЇМ НЕ АМЕРИКА.

Кореспондент "Нью Йорк Таймс-а" Волтер Дюранті описує з Москви подію, що сталася в Сталінграді, над Волгою. Сталінград велике індустріальне місто в Радянському Союзі. Там тепер провадиться величезне будівництво, зокрема там будеться велика тракторна фабрика. Там є багато американських інженерів, коло 300. Реакційна група з цих інженерів напала там на негра, побила й викинула з салі тільки тому, що він негр.

Це страшенно обурило місцеве робітництво, яке на масових мітингах вивнесло гострі протести. Орган профсоюзів "Труд" вмістив велику статтю під заголовком на цілу сторону "Ми не дозволимо вибрити американської буржуазії в СРСР".

В статті говориться, що в Сталінграді працюють робітники двадцять вістьох національностей, для яких, включаючи й негрів, Радянський Союз є батьківщиною.

Багато американців захопилися ентузіазмом будівництва, багато з них прилучилися до робітничих ударних бригад, подали аплікації про вступ до радянських профсоюзів і заявили, що залишаться в Радянському Союзі після того, як скінчиться їхній контракт.

Але між ними є невеличка група реакціонерів, що ніяк не може позбутися капіталістичної системи визиску й расової ненависті, вірячи ще в расову нерівність.

Робітники тракторного будівництва у своїй резолюції проти нападу тих "джейт-менів" на робітника-негра гостро засудили поступок цих панків, як проти робітничий, варварський. "Ми не дозволимо американській буржуазії поступати в СРСР так, як це вона робить в Америці. Робітник-негр — наш брат, як і американський робітник. Ми покараємо кожного, хто посміє нищити права рівності на радянській землі, як ми встановили для усіх пролетарів усіх націй" — говорять у своїй резолюції робітники.

Разом з цією статтею "Труд" містить фотографію негрської дівчини, делегатки на п'ятому конгресі Профінтерну, яка прибула від текстильної Філадельфії.

Таку відповідь дали радянські робітники американським "джейтменам", які задумали показати в Радянському Союзі свою "культуру".

УВАГА ДРОМГЕЛЕР І ОКОЛИЦЯ!

Отсим повідомляем українських робітників, що живуть в долині Дромгелер, що з днем 1 вересня п. р. починається наука в УРДШ при Укр. Роб. Дому. Тому ваша повинність вписати своїх дітей до школи і дати змогу своїм дітям здобути знання, котре нинішнього часу дуже високо ціняться.

Впис дітей почнеється від дня 20 серпня п. р. і буде продовжуватися до 30 вересня.

Тому просимо влатись до місцевого учителя або секретаря Шкіль-Комітету, — котрих стрінете в салі Укр. Роб. Дому кожного дня.

Шкіль-Комітет.

Ви — що коротаєте дні Вашого життя при всяких вартатах праці, як на землі так і в глибоких норах підземелля, пишійте до "Українських Робітничих Вістей" про все те, що з Вами й кругом Вас діється.

ПЕРЕСТОРОГА

Торонто, Онт.

В "Укр. Роб. Вістях" з 14 серпня п. р. є поміщений лист з старого краю, з села Перегіньська. Заголовок такий: "Погорілиці Перегіньська прохають од посольчан допомогти їм у важкому положенні".

Отже я один з тих односельчан Перегіньська і не маю нічого проти того, щоб допомагати погорілим, тільки остерігаю од посольчан в Канаді і Злучених Державіх, щоб не відважились вєствлати фонд на руки того комітету, котрий є зараз в числі 96 і є проголошений в "Укр. Роб. Вістях". А то тому, що в той комітет входять люди з УНДО, а перший з них є той самий, котрий прибув перед часом з Канади і заложив приватний бізнес. Коли він був в Канаді, то ворожо відносился до потерпілих від повені на Західній Україні і до страйкуючих минулого року, і переписувався з церковниками в Торонто, на адресу: 300 Bathurst Street.

Так отже раджу односельчанам з Перегіньська, щоб грошей не виславляти на руки того комітету, але впрест поємоно до погорілих. Здалося би описати про цілий комітет, але нехай так буде, а хто хоче дістати ширших інформацій, то прошу авертатись до комітету допомоги страйкуючим Перегіньська в Торонто, на адресу: 300 Bathurst Street.

Обісєльчанам з Перегіньська

УВАГА! УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ ТРАНСКОНИ!

З нагоди семі річичній отворення Українського Робітничого Дому в Трансконі, вистеєний гурток при наших організаціях запрошує всіх українських робітників і робітниць Транскони прибути громадно й взяти участь в таких підприємствах:

В СУБОТУ, 30-го СЕРПНЯ відіграється в салі Укр. Роб. Дому надзвичайний піану, зороруаючу в повчуючу драму в 4 діях зі сценами і танцями п. н. "КАІН І АВЕЛЬ" або "БОРЦІ ЗА МІР". В сій драмі вступлять зібні аматори і аматорки. Драма виставляється першим разі в Трансконі. Кожний робітник й кожна робітниця повинні прийти й побачити виставу цієї драми. Початок в год. 8:30 веч. Вступ: 35 і 10 ц.

В НЕДІЛЮ, 31-го СЕРПНЯ відбудеться в салі Українського Робітничого Дому дуже гарний з багатою програмою ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТ. Початок в годині 8:30 вечером. — Вільна колекта.

В ПОНЕДІЛОК, 1-го ВЕРЕСНЯ відбудеться в салі Українського Робітничого Дому ВЕЛИЧАВА ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Добірна музика. Початок в годині 1:30 пополудні. — Вступ 25 і 10 ц.

ПРИХОДІТЬ НА ВСІ ПОВИЩІ ПІДПРИЄМСТВА І ПРИХОДІТЬ НА ЧАС!

МОРСЬКА ОБСЛУГА КАНАДИ
З ГАМБУРГУ ДО ГАЛФАКСУ

Регулярні відвіди на нових і найбільших німецьких маторних кораблях "СТ. ЛУТ" й "МЛВОВОКІ" та на улюбленому паровику "КЛІВЛЕНД".

НАПЕРЕД ПЛАНІИ. КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ
забєпечуть в Організації-ГАПАГ точний перезд і поміч вчас подорожі вашим крєвним і приятелям, які бажають прибути до вас.

СКОРА МОРСЬКА ОБСЛУГА
МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГОМ

Відвіди кожної сєреди на найбільших сєстрінних кораблях ГАМБУРГ, НЮ ЙОРК, ДАРПШ-ЛАНД, АЛБЕРТ БАЛІН.

Є відвіди теж на локсусових паровиках РЕЗО-ЛЮТЕ, РІЛАГІНС й у каютних кораблях МЛ-ВОКІ, СТ. ЛУТ, КЛІВЛЕНД.

ГАПАГ—ГРОШЕВА ПОСИЛКА: скоро, дешево й безпечіа.

Ваші інформації а агєнтів на місцях або

HAMBURG-AMERICAN LINE
270 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.
MONTREAL - TORONTO - WINDSOR - SASKATOON

В ОГНЕВА ВИПРОДАЖ

ФІРМИ

DAVID'S, Limited

ТОВАРІВ НА СУМУ \$15,000

ДРЕСИ -- СУТИ -- КОВТИ

ПРОДАЄТЬСЯ ВПРОСТ ПУБЛИЦІ ПО МЕНШЕ, ЯК КОШТУВАЛО В ФАБРИЦІ.

200 ГАРНИХ ЖІНОЧИХ ДРЕСІВ	100 ЖІНОЧИХ ШОВКОВИХ ДРЕСІВ
Per. ціна до \$7.95 Вогнева випродаж \$1.85	Per. ціна до \$27.50 Вогнева випродаж \$7.85

25 ЖІНОЧИХ СУКНЯНИХ КОВТИВ. Per. ціна до \$29.50. Спеціальна ціна \$9.85

ЖІНОЧІ ЛАКЕРОВАНІ І ТЕЛЯЧІ ЧЕРЕВІКИ, ЧОРНІ І БРУНАТНІ РЕГУЛЯРНО ДО \$5.00. СПЕЦ. ЦІНА -- \$2.95

МУЖСЬКІ ЧЕРЕВІКИ ДО РОБОТИ "Панко" золі Вскої величини. Per. \$4.50. СПЕЦ. ЦІНА -- \$2.95

ДИТЯЧІ БРУНАТНІ І ЧОРНІ ЧЕРЕВІКИ. Регулярно продаються по \$2.75. СПЕЦ. ЦІНА -- \$1.00

ГРОСЕРІЯ ПО ЗНИЖЦІ ВІД 25 ДО 35 ПРОЦ.

ШНУРКИ ДО БАЙНДЕРІВ

ВИРАТОВАНІ З НЕДАВНОГО ВОГНЯ СІНАРСЬКИХ МАГАЗИНІВ В ФОРТ ВІЛІЯМ.

Ми перебрали від аскураційних компаній весь неушкоджений припас шнурків і це є перший вагон, який продаємо впрод до фармерів по менше, як гуртова ціна. Шнурки є брендів Інтернаціонал і Голад, по 550 стій і по 600 стій в клубку.

50 ф. МІШКИ 5 ф. клубки	50 ф. МІШКИ 8 ф. клубки	8 ф. КЛУБКИ окремо
\$4.50 ЗА МІШОК	\$4.50 ЗА МІШОК	75 Ц. ОДИН

ФАРБА ДО МАЛЬОВАННЯ ДІМІВ БРЕНДУ "СУПЕРФАЙН" для середини і знадвору; біла і всяких інших кольорів.

кварт	1/2 галона	1 галон
per. \$1.00	per. \$2.00	per. \$3.95
спец. 65 ц	спец. 1.25	спец. 2.45

ВИСОКОЯКІСНА ФАРБА ДО ПІДЛОГИ ВСЯКИХ КОЛЬОРІВ. пайт кварт 1 1/2 гал. per. \$1.10 per. \$2.15 per. \$4.10 спец. 55ц. спец. 85ц. спец. 1.65

СТОЛОВА ПОСУДИНА тарілки, горнята, відставки і мишени. Вартість до 75ц. Спеціальна ціна 10ц

Випродаж переводить

Continental Salvage Corporation, Limited

Фактори аскураційних компаній для виратованих товарів від океану до океану.

480 MAIN STREET

НЕДАЛЕКО СПІДВАНС СТОРУ

СТОП ОТВОРЕНИЙ ВІД ГОД. 8 РАНО ДО 6 ВЕЧЕРОМ; В СУБОТУ СТОП ОТВОРЕНИЙ ДО 10 ГОД. ВЕЧЕРОМ

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ЧИТАННЯ! ЧИТАННЯ!

Цим повідомляється всіх членів відділу Жінської ТурФДМ у Вінніпегу, що в понеділок, 25 серпня, в Укр. Роб. Домі відбується

ЧИТАННЯ СТИГАЗЕТИ.

Обов'язком кожної членкині прийти. Нових членок радо вітаємо. Початок читання в 8.30 годині вечером. Заряд.

Старанням Базарового Комітету при Польській Робітничій Товаристві у Вінніпегу відбується в суботу, 23 серпня, в залі Польського Робітничого Дому ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. На забаві буде чайна перекуска, яку прилагодять товаришки. Просимо всіх взяти чисельну участь в цій забаві. Внес прийди призначений в користь базару.

Базаровий Комітет.

ВАЖНІ ЗБОРИ

ВІДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДИ ТУРФДМ У ВІННІПЕГУ ВІДБУДУТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, 24 СЕРПНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ

Обов'язком кожного члена й членкині прийти на ці збори на час. Справою до обговорення буде свято Міжнародного Дня Молоді. Заряд.

ПРИХОДІТЬ НА ПРОГУЛКУ!

Старанням Ліги Комуністичної Молоді у Вінніпегу відбується

В СУБОТУ, 23 СЕРПНЯ НА ФАРМІ РЗТ В ІСТ КИЛДОНАН "ВІНЕР РОВСТ"

Приходьте всі до Либерті Темпа, ріг вулиць Причард і Сатер в 7-й годині вечером. Приходьте всі! Кміте своїх знайомих!

Комітет ЛКМ.

СТ. БОНІФЕИС, МАН.

Цим повідомляється до відома всім робітникам у Ст. Боніфейс і околиці, що старанням робітничих організацій при Укр. Роб. Домі у Ст. Боніфейс відбується в неділю, 24 серпня, на площі коло млина, при Арчибалд стріт СПІЛЬНІЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК. Програма дозвілля. До танців буде грати добра музика. Приходьте всі якнайчисленніше. Початок в 2-й годині пополуночі. Пікніком.

Шкільний Комітет.

УВАГА! ТИМНІС І ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 31 серпня, в Укр. Роб. Домі відбується ВЕЛИЧАВНИЙ КОНЦЕРТ і представлення п. ШКІЛЬНИХ ШКІЛЬНИКІВ. Концерт і представлення виконують члени і членкині відділу Секції Молоді й учні Укр. Роб. Дітчої Школи. Просимо всіх робітників і робітниць, батьків і матерей, прийти якнайчисленніше на позиції надремства. Заряд відділу ТурФДМ.

ЗАБАВА! ЗАБАВА!

СТАРАННЯМ ВІДІЛУ ЖІНСЬКЦІ У ВІННІПЕГУ

— відбувається —

В СУБОТУ, 23 СЕРПНЯ В ШКІЛЬНІЙ САЛІ УКР. РОБ. ДОМУ ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА

Підчас забави буде перекуска. Приходьте всі! Початок точно в годині 8.30 вечером Комітет.

ПОТРІБНО діючого шевця. Става робота. Повинен знати бодяч трохи англійську мову. Прошу зголошуватися під цією адресою: 225 LOGAN AVE., Phone 23 250 WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ оркестральний бубен з іншими додатками. Продам по дешевій ціні. Прошу зголошуватися на позицію адресу: S. WASYLENKO 700 Burrows Ave. (108) WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ 10 акрів землі в Олд Кілдонан. Вся засаджена барбарозою і оршиною. Досить відволіати будинок. Земля близько школи і купити її за низьку ціну. По більшій інформації зголошуйтеся до Mr. Годжкінсона: J. J. SWANSON & CO., 600 Paris Bldg., WINNIPEG, MAN.

ПОШУКУЮ в дуже важкій справі Пантелея Поляховського, з села Мушурівки, повіт Заставна, Буковина. Він прийшов до Канади 1928 року. Прошу слати бажані інформації на наступну адресу: JOHN KAVIUK, 704-8th Street INTERNATIONAL FALLS, MINN.

ПОШУКУЮ свого сина, Петра Дутчака; з села Камена, повіт Чернівці Буковина. Перебував в Ріджабіні Вінніпегу, з 1929 року у Монреалі. Вже рік не маю відомості від нього. Прошу слати бажані інформації на наступну адресу: DOMKA CHORNOKUZ (102) Box 55, Walkerville, Ont.

НА ПРОДАЖ

добра електрична машина до прання. Гарантований виріб "КОНОР". Машина майже цілком нова. Хто перший зголошиться, той купить її за \$75.00. Нова продається по \$159.00. Спішіть, бо такої другої нагоди зараз не буде. Вважайтеся між 6 і 7 год. вечером до: D. BARANIECKI 637 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Phone 57 793

ПОШУКУЮ в дуже важкій справі Пантелея Поляховського, з села Мушурівки, повіт Заставна, Буковина. Він прийшов до Канади 1928 року. Прошу слати бажані інформації на наступну адресу: JOHN KAVIUK, 704-8th Street INTERNATIONAL FALLS, MINN.

ПОШУКУЮ свого сина, Петра Дутчака; з села Камена, повіт Чернівці Буковина. Перебував в Ріджабіні Вінніпегу, з 1929 року у Монреалі. Вже рік не маю відомості від нього. Прошу слати бажані інформації на наступну адресу: DOMKA CHORNOKUZ (102) Box 55, Walkerville, Ont.

Dr. F. RYBAK

(M.D., C.M., L.M.C.C.)

Лікар, оператор і акушер з практикою в Шіпко, Монреалі й Вінніпегу. Оперативний виносочує шпиталі.

Office: Cor. SELKIRK & MCGREGOR STS. Phone: 55 323 Residence: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG Phone: 54 000

ПОВІДОМЛЕННЯ

до всіх, хто бажає посилати своїх дітей до УРДШколи при відділі ТурФДМ у Вінніпегу.

Шкільний Комітет подає до відома, що впис дітей до Укр. Робітничої Дітчої Школи при відділі ТурФДМ у Вінніпегу розпочнеться в четвер, 21 серпня і буде продовжатися аж до кінця цього місяця. Зголошуватися можна кожного дня крім неділі в наступуючі години: від 10 до 12 рано, від 2 до 6 пополуночі і від 8 до 10 вечером. Впис буде провадитись в офісі відділу ТурФДМ.

Рівночасно подається до відома, що лекції музики будуть відбуватися в такому порядку: Понеділок, від 6—8 год., II група мандолинової оркестри. Вівторок, від 6—8 год., III група мандолинової оркестри. Середа, від 6—8 год., III група мандолинової оркестри, а від 8—10 дута оркестра. Четвер, від 6—8 год., IV група мандолинової оркестри, а від 8—10 початкуючі на дутих інструментах. П'ятниця, від 6—8 години, II група мандолинової оркестри, а від 8—10 дута оркестра. Субота, від 2—4 год., III гр. мандолинової оркестри, а від 4—6 початкуючі на мандолинах.

Шкільний Комітет.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ВЖЕ?

Словар чужих слів, 12,000 слів в шкільній справі \$1.50

Словарі Української мови і Рольсько-Української в гарній справі, всі три томи за \$7.00

Кухар, 500 сторін друку в справі 5.00

Порядник лікарський, 300 стор. 2.00

Укр. Анг. словареш 200 стор. 1.50

Повне видання в 5-ох томах в гарній справі, твори Т. Шевченка 14.00

Виснайти замовлення на адресу: ROBITNYCHA KNYHARNIA Station D, Box 182, New York, N. Y.

ПОШУКУЮ

Франка Зозуля, який походить з Радиської України. З ним стався був випадок в Чорних, Ман. на 23 липня, після чого його забрано до шпиталю. В шпиталі в Чорних він був всього три дні. Коли навідався до шпиталю, то доктор сказав, що він зійшов з розуму і його забрано невідомо куди. Хто з читачів знав би де він зараз знаходиться, прошу поінформувати мене на наступну адресу: KOST BAKUN 486 1/2 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ вповні модерна хата. Має 2 безруми, кічню, фронт-рум, сан-порч і 1 великий рум на горі до відкинення. З певних причин мушу продати і тому продаю досить таню ціною або на сплату. Вас шіро не буде констатути приїти і оглянути. Прошу зголошуватися на наступну адресу: 1699 ARLINGTON AVE. (U.S.) WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКА НАГОДА

набути добрий бізнес. Просимо і бучарно разом з мурованим будинком в північній Вінніпегу. Стор знаходиться в окупі, заселений славянським народом. Бізнес дуже добрий. Оборот більше \$1,800.00 місячно. Інтересованих прошу зголошуватися до адміністрації "УРВ" або телефонувати 57900.

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ — перероблені і нові, напрана і чистення. Виповнення гарантується. MODERN OFFICE APPLIANCES, LIMITED, 247 NOTRE DAME, WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ

добра електрична машина до прання. Гарантований виріб "КОНОР". Машина майже цілком нова. Хто перший зголошиться, той купить її за \$75.00. Нова продається по \$159.00. Спішіть, бо такої другої нагоди зараз не буде. Вважайтеся між 6 і 7 год. вечером до: D. BARANIECKI 637 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Phone 57 793

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ШПРИТЬ ОДИНОКІЯ РЕВОЛЮЦІЙНИХ РОБІТНИЧИХ ЧАСОПИС В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ В КАНАДІ

"THE WORKER"

"ДІ ВОРКЕР" висвітлює всі важні проблеми політичного життя, як краєвого так і міжнародного характеру. Широко інформує читача про класову боротьбу та міжнародний робітничий рух. КОЖНИЙ КЛАСОВО-СВІДОМНИЙ робітник і робітниця повинні читати цей боекний англійський часопис.

Передплата на рік коштує — \$2.00; на шість місяців — \$1.00.

650 BAY STREET TORONTO, 2, ONT.

SCANDINAVIAN-AMERICAN

ДО КРАЮ ДО КАНАДИ

Скандинавсько-Американська лінія є добре знаною між Українцями в Канаді й Європі. Вона спровадить вашу родину або кривних. Виробить афідавіт або пермит. Вишле гроші до краю в американських доларах. Виробить паспорт на виїзд до краю. Пишіть по інформації до:

Scandinavian American Line

461 Main Street, Winnipeg 969 St. Antoine St., Montreal 39 Gariep Blk., Edmonton

АДВОКАТ-НОТАР, С. САВУЛА

пошукує за всі справи судові, земельні, нотаріальні, провадочні і староручні

306 CONFEDERATION LIFE BUILDING WINNIPEG, MAN. PHONE: OFFICE 86848 Res. 46009

Всім добре відомий кравець у Вінніпегу

L. BERNASKI

відкрив кравецьку роботу під ч. 1524 ARLINGTON ST., COR. ALFRED ST. За роботу гарантує

ДО ВИНАЙМУ чистого прибрані кімнати з харчом або без харчу в тихих, гарних положеннях, на схід від Мейн Стріт під цією адресою: 149 BURROWS AVENUE WINNIPEG, MAN.

ПРОДАМ або замінюю 5 1/2 акрів землі в містечку Вернон, Бритиш Колумбії. Тут плекують овочі. Писоння тепле і добре. Добре для старих і слабих. На акрах є хата на 3 кімнати, в 8 шукх кубов, гердек і курник. В хаті є водопровід — миска вода. Через город перепливає мала річка. Замінюю за добру хату у Вінніпегу або за акри коло Вінніпегу. Прошу зголошуватися на адресу: (R-30) 906 MANITOBA AVE. WINNIPEG, MAN.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ВІКТОР РЕКОРДИ

ЯКІ БУДУТЬ НА ПРОДАЖ У НАС ВІД 25-ГО СЕРПНЯ

V-21033 Продам мужу тоті бички, 65 ц. купи мені черевички. — А Барна і Ко. Скрипка зі співом — Д. Серада. (Народна пісня з оркестрою) Продам мужу черевички, купи які такі бички. — А Барна і Ко. Скрипка зі співом — Д. Серада. (Народна пісня з оркестрою)

V-21035 Козак для молодих — Українська Сельська Оркестра М. Слободяна (Оркестра з переспівом)

V-21036 1. В Требішові козел єсть 65 ц. 2. Мам фратра, мам-має — Ужгородський хор (Мішаний хор і оркестра) 1. Од вчера вечера 2. Приїди, Янк, премиленький — Ужгородський хор (Мужський хор і оркестра)

РЕКОРДИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

V-43 GIFFY LOVE SONG — BOB MAC GIMSEY (FROM FORTUNE TELLER) (HARMONY WHISTLING WITH NOVELTY ORCHESTRA) CARRY ME BACK TO OLD VIRGINNY — BOB MAC GIMSEY (HARMONY WHISTLING WITH NOVELTY ORCHESTRA)

V-44 RAQUEL TORRES WALTZ — (HARMONY WITH ORCHESTRA) GIULIETTA MORINO AND HER ORCHESTRA

V-46 QUAND MADELO — MARCHÉ (MADONNE MARCHÉ) FANFARE MILITAIRE — M. COURTAGE (REGISTRE A PARIS) LE FANION DE LA VICTOIRE — MARCHÉ (THE BANNER OF VICTORY — MARCH) FANFARE MILITAIRE — M. COURTAGE. (REGISTRE A PARIS)

A. KAPLAN

626 Main St., Winnipeg, Man. PHONE 27 980

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) з практикою в шпиталі в Монреалі і Ст. Боніфес.

417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866 (На місці д-ра Герасюка.) Урдує також вечером.

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Робимо убрання до міри з доброї матерії і сукна. Коли Вам потрібно зараз убрання або літній плащ, так заходьте до нас, бо ми даємо великий оупст. Ціна попередно була \$35, тепер \$29; попередно \$40, тепер \$33; а ті що коштували \$45, тепер по \$38. За задоволення ручно. Також чистимо, прасуємо і направляємо.

A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ПРЕКРАСНІ ЛІТНІ СУКНА НА УБРАННЯ

Ми маємо на складі добру кількість прекрасних літніх в різнокольорових краках сукон з НАЙЛІПШОЮ ВОВНОЮ.

Тому, коли ви хочете мати гарні і тане убрання, то зайдіть таки сьогодні до нашої кравецької роботи і виберіть собі тузюно до вашої подобі, а моду і вписування оставте для нас, а ми-ручимо, що задоволимо вас так, як вже задоволили тисячі наших коUSTOMER.

KUZYK & DEMKIW — 814 Main St., Phone 52 783, Winnipeg

МАСАРНЯ

Продаємо найлуччі масарські вироби і свіже м'ясо по найнижчих цінах.

Спеціальні ціни для сторів і ресторанів.

A. MATAS 121 Euclid Avenue, Winnipeg

ПІТАЙТЕ ЗА ВОДОЮ "PEACH WHIP"

Ми також виробляємо 15 інших гатунків води і сайд. Доставляємо до сторів в місті і поза містом. За задоволення ручно.

ARCTIC DRINK COMPANY 862 Selkirk Ave., Winnipeg PHONE 54 247

УВАГА! ФІЛЬМИ! УВАГА!

Принесіть до нас Ваш ФІЛЬМ Н 8 А ми їх вам викинимо в ПРОТЯГУ ВІСІМ ГОДИН. 8

Продаємо фільми різної величини за умірковані ціни. — Заходьте до: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДР. ГРИГОРІЙ НОВАК

M.D., C.M. ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

Телефон: 54 351 459 Selkirk Ave., Cor. Powers WINNIPEG, MANITOBA.

НА ПРОДАЖ

320 акрів виробленої землі, пів милі від стації, 50 миль на полузне від Вінніпегу. 200 акрів для збору, решта парна. Добрий ґрунт на 7 миль, фул бекемент, огорожені на лозу, добрі інші будинки, копана на керника. Ціна \$35.00 за акер включно зі збором, \$2,500.00 годинки. На більший задаток ціну знизється.

NORTHWESTERN LAND CO. 108 McArthur Building PHONE 26 188 — WINNIPEG

ЧИ ВИ ХОРІ?

Коли чуєтеся слабо, то уживайте медицини старокраєвого аптекера ЕЛІКА з довголітньою практикою.

Опишіть Вашу хворобу подрбно, а ми порадимо Вам, як медицини взяти із нашого каталога, котрий шлемо Вам цілком безплатно.

ELIK'S DRUG STORE 803—20th St., W. SASKATOON, SASK.

ПІТАЙТЕ ПО СТОРАХ ЗА ВОДОЮ "SMILE"

Ми виробляємо сайду і воду різного гатунку і доставляємо до сторів в місті і по провінції. За якість і чистіть гарантуємо.

С. ДРАБІН, власт. ZERO BOTTLING WORKS 90 Lorne Ave., Winnipeg Phone 53 999

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Коли ви потребуєте ліків, придать або купити до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довір'я гідних лічних средств, а наші ціни є умірковані. Держимо у себе також усі добрі і добре звісно озголушувачі патентовані медицини, шпитальні приналежності I. T. SHANAS DRUG STORES 842 MAIN STREET COR. DUFFERIN PHONE 56 213 410 SELKIRK AVENUE COR. SALYER PHONE 55 888 WINNIPEG, MAN.

ЖИТТЯ І АВТОМОБІЛЬ

Життя людини не ризикється від автомобіля і коли ви вживаєте його постійно і не мислите озник, то ви скоро викинете його на смітник. Так само і людина, коли не дістає відповідної доживи на відновлення крові, в скорім часі занепадає на здоров'я, а вікни тратить життя. Так само, як і автомобіль, закінчується життя перервчано. Значить, здоров'я і життя залежать від якості поживи. Ми не віримо в хвальбу, але скажемо одно, що в нас всі потрапи є здорові і свіжі, а від нас залежить життя і перенятися. В нас ціни не є виші від інших, але сатисфакцію можете дістати в нас далеко кращу.

La SALLE CAFE

805 MAIN STREET — WINNIPEG (Між Сотерланд і Джервіс) ЗАЙДИТЬ, А ПЕРЕКОНАЄТЬСЯ

NATALIA MAXIM (МАКСИМОВИЧ)

Учителька гри на фортеп'яні і теорії музики. Підготував учеників до іспиту (examination) через Toronto Conservatory of Music. Також учить монодлогів з співами.

STUDIO
1676 Arlington Street
Winnipeg — Manitoba
Phone 57 849

C. T. WYRZYKOWSKI, B. A., LL. B.

АДВОКАТ

полагаюче всієї цивільні і кримінальні справи і всякого рода справи старокраєві. Позичає гроші.

663 MAIN STREET WINNIPEG, MAN. Phone 86 845

Баньзко С.П.-Арської Стації

НОЛИ БУДУЄТЕСЬ —

УЖИВАЙТЕ ВАШОГО ВЛАСНОГО

Гайдро Світло і Електричну Силу

в своїм помешканні та в бізнесі

ЗАТЯМТЕ — Гайдро заощадило горожанам Вінніпегу МІЛЬЙОНИ ДОЛАРИВ в знижених оплатах на електриці.

Порадьтеся Гайдро інженерів відносно електричних справ. Телефонуйте 848 161

Услуга за кошт

Winnipeg Hydro Покупіть Гайдро е його будівничими

55-59 PRINCESS ST